

<< Επιστροφή

Απόφαση **2111 / 2017** (Α2, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 2111/2017

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Δήμητρα Παπαντωνοπούλου, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Αντώνιο Ζευγώλη, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Γεώργιο Κοντό και Γεώργιο Αποστολάκη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 12 Δεκεμβρίου 2016, με την παρουσία και της γραμματέως, Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της αναιρεσείουσας: ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "... Ανώνυμη Εταιρία", που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα, εκπροσωπήθηκε δε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Σωτήριο Μπρέγιαννο.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "...", που εδρεύει στη ..., είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και εκπροσωπείται νόμιμα και 2) ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "...", που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα. Εκπροσωπήθηκαν από τις πληρεξούσιες δικηγόρους τους 1) Α. Ή. με δήλωση του άρθρου 242 παρ.2 του Κ.Πολ.Δ. και 2) Φ. Τ., η οποία ανακάλεσε την από 9-11-2016 δήλωσή της για παράσταση σύμφωνα με το άρθρο 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ. και παραστάθηκε στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 12-2-2011 αγωγή και τους από 4-4-2011 πρόσθετους λόγους αγωγής της ήδη αναιρεσείουσας, που κατατέθηκαν στο Εφετείο Αθηνών και συνεκδικάσθηκαν.

Εκδόθηκε η απόφαση: 1900/2012 του ίδιου Δικαστηρίου, την αναίρεση της οποίας ζητεί η αναιρεσείουσα με την από 6-4-2015 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω.

Ο εισηγητής Αρεοπαγίτης Γεώργιος Αποστολάκης ανέγνωσε την από 1-11-2016 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε να απορριφθούν όλοι οι λόγοι της αναίρεσεως.

Ο πληρεξούσιος της αναιρεσείουσας ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, η πληρεξούσια των αναιρεσιβλήτων Φ. Τ. την απόρριψή της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Με την υπό κρίση αίτηση αναίρεσης προσβάλλεται η αντιμωλία των διαδίκων εκδοθείσα κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών υπ' αριθ. 1900/2012

τελεσίδικη απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών, η οποία απέρριψε την από 12.2.2011 αγωγή και τους από 4.4.2011 πρόσθετους λόγους της αναιρεσεύουσας κατά των αναιρεσίβλητων με αίτημα την ακύρωση της από 16.11.2010 απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, που συγκροτήθηκε στην Αθήνα στα πλαίσια διεθνούς εμπορικής διαιτησίας κατά τον Κανονισμό Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) και εκδίκασε προσφυγή των αναιρεσίβλητων κατά της αναιρεσεύουσας. Η αίτηση είναι παραδεκτή (άρθρα 577§1 ΚΠολΔ) διότι ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρα 552, 553, 556, 558, 564, 566§1 και 898 ΚΠολΔ).

Κατά το άρθρο 559 αριθ. 14 του ΚΠολΔ ιδρύεται λόγος αναίρεσης, αν το δικαστήριο παρά το νόμο κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως αναφέρεται σε ακυρότητες, δικαιώματα και απαράδεκτα από το δικονομικό μόνο δίκαιο. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 2735/1999 για τη διεθνή εμπορική διαιτησία, "κατά της διαιτητικής απόφασης μπορεί να ασκηθεί μόνο αγωγή ακύρωσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου" (παρ. 1) και "η προθεσμία άσκησης της αγωγής ακύρωσης είναι τρίμηνη και αρχίζει από την κοινοποίηση της διαιτητικής απόφασης στο μέρος που την ασκεί ή, αν υποβλήθηκε αίτηση του άρθρου 33, από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης του διαιτητικού δικαστηρίου στο μέρος αυτό" (παρ. 3). Εάν επομένως η αγωγή ακύρωσης, η οποία έχει χαρακτήρα διαπλαστικής αγωγής και το δι' αυτής αγόμενο προς κρίση δικαίωμα προς ακύρωση συνιστά επίσης διαπλαστικό δικαίωμα (ΑΠ 1743/2000), δεν ασκηθεί εντός της τασσόμενης από το νόμο τρίμηνης προθεσμίας, απορρίπτεται ως και' ουσίαν απαράδεκτη διότι η ως άνω προθεσμία είναι όχι μόνο αποκλειστική αλλά και αποσβεστική και, όπως συνάγεται από τα άρθρα 219, 280 και 261 του ΑΚ, αφενός λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως υπόψη από το δικαστήριο και αφετέρου διακόπτεται με την άσκηση της αγωγής (ΑΠ 438/1978, ΑΠ 1009/1988). Πρόκειται για καθιέρωση ουσιαστικού απαραδέκτου το οποίο κατά κύριο λόγο πλήττει το δικαίωμα της επίκλησης και προσβολής της διαιτητικής απόφασης ως άκυρης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, χωρίς δηλαδή να προταθεί η ακυρότητα με αγωγή, η διαιτητική απόφαση καθίσταται ισχυρή και απρόσβλητη, το δε δικαίωμα επίκλησης και προσβολής της ως άκυρης αποσβήνεται. Συνακόλουθα η σχετική αγωγή απορρίπτεται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο ως ουσιαστικά απαράδεκτη, έστω και αν η συνέπεια αυτή δεν απαγγέλλεται ρητά από την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 34 ν. 2735/1999 (όπως στο άρθρο 899 παρ. 2 ΚΠολΔ), διότι η αποσβεστική προθεσμία ως εκ της φύσεώς της σκοπό έχει να τάξει χρονικό διάστημα διάρκειας στο δικαίωμα και γι' αυτό μετά την άπρακτη πάροδο του τασσόμενου χρονικού διαστήματος το μη ασκηθέν δικαίωμα αποσβήνεται. Περαιτέρω, για την ακύρωση της διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 34 του ν. 2735/1999 ο ακυρωτικός λόγος πρέπει να περιλαμβάνεται στην αγωγή, ενώ το δικαστήριο δεν μπορεί να την ακυρώσει για λόγο μη εμπεριεχόμενο στην αγωγή. Με την ακυρωτική αγωγή μπορεί να προτείνονται περισσότεροι από ένας λόγοι. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για αντικειμενική σώρευση αγωγών με το ίδιο ακυρωτικό αίτημα, δηλαδή κάθε ακυρωτικός λόγος αποτελεί αγωγή ακύρωσης. Γι' αυτό για κάθε λόγο ακύρωσης ισχύει η προαναφερόμενη τρίμηνη αποκλειστική και αποσβεστική προθεσμία.

Συνεπώς αν δεν έχει παρέλθει η προθεσμία, ο ενάγων μπορεί να ασκήσει και άλλη συμπληρωματική (με πρόσθετους λόγους) αγωγή, δηλαδή με λόγους διαφορετικούς από εκείνους στους οποίους στηρίχθηκε η πρώτη. Με βάση επομένως τη φύση και

λειτουργία της ανωτέρω προθεσμίας προκύπτει ότι για τη συμπληρωματική αγωγή των πρόσθετων λόγων ακυρώσεως δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής, ούτε αναλογικά, το άρθρο 520 παρ. 2 ΚΠολΔ, το οποίο -αναφερόμενο στο δυνατό περιεχόμενο των πρόσθετων λόγων εφέσεως- αξιώνει για το παραδεκτό αυτών να αναφέρονται στα εκκληθέντα με την έφεση κεφάλαια και σε εκείνα που αναγκαστικά συνεχονται με αυτά (ΑΠ 1601/2009). Άλλωστε, η αγωγή ακύρωσης διαιτητικής αποφάσεως δεν συνιστά ένδικο μέσο (απαγορευόμενο από τα άρθρα 895 παρ. 1 ΚΠολΔ και 35 παρ. 1 ν. 2735/1999), αλλά αγωγή με την οποία ασκείται όπως προαναφέρθηκε διαπλαστικό ουσιαστικής φύσεως δικαίωμα. Στην προκείμενη περίπτωση, από την επισκόπηση των διαδικαστικών εγγράφων προκύπτουν τα εξής: Η ενάγουσα και ήδη αναιρεσεύουσα άσκησε ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.2.2011 αγωγή της κατά το άρθρο 34 ν. 2735/1999, απευθυνόμενη κατά των αναιρεσιβλήτων, με την οποία -για τους αναφερόμενους σ' αυτήν λόγους- ζήτησε την ακύρωση της από 16.11.2010 απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, που συγκροτήθηκε στην Αθήνα στα πλαίσια διεθνούς εμπορικής διαιτησίας κατά τον Κανονισμό Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) και εκδίκασε προσφυγή των αναιρεσιβλήτων κατά της αναιρεσεύουσας. Η αγωγή αυτή κρίθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι είναι παραδεκτή διότι ασκήθηκε εντός της προβλεπόμενης από το ανωτέρω άρθρο 34 τρίμηνης προθεσμίας από την κοινοποίηση της διαιτητικής απόφασης που έλαβε χώρα την 22.11.2010. Επί πλέον η ενάγουσα άσκησε, προς ακύρωση της ίδιας διαιτητικής απόφασης, και δεύτερη από 4.4.2011 συμπληρωματική αγωγή με την οποία πρόβαλε πρόσθετους λόγους ακυρώσεως διαφορετικούς από τους αρχικούς, η οποία ωστόσο κρίθηκε ότι ασκήθηκε εκπρόθεσμα μετά την παρέλευση της τρίμηνης προθεσμίας και γι' αυτό απορρίφθηκε ως απαράδεκτη. Ειδικότερα, επ' αυτού η προσβαλλόμενη δέχθηκε επί λέξει τα εξής: "...το δικόγραφο αυτό ελέγχεται απορριπτικό προεχόντως ως εκπροθέσμως ασκηθέν και εντεύθεν ως απαράδεκτο, αφού η άσκηση εκπρόθεσμης συμπληρωματικής αγωγής για λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης διαιτητικής απόφασης που έχουν αυτοτέλεια και δεν συνεχονται με τα προσβαλλόμενα κεφάλαια της διαιτητικής απόφασης με το αρχικό (κύριο) δικόγραφο της αγωγής ακύρωσης, όπως εν προκειμένω, δεν μπορεί να ισχύσει ως δικόγραφο πρόσθετων λόγων ακύρωσης, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 520 παρ. 2 ΚΠολΔ". Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως (κατά το πρώτο και τρίτο μέρος του) από τον αριθμό 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ προβάλλεται η αιτίαση ότι παρά το νόμο απορρίφθηκε ως εκπρόθεσμη και γι' αυτό απαράδεκτη η προαναφερόμενη συμπληρωματική αγωγή με την οποία η αναιρεσεύουσα προέβαλε πρόσθετους λόγους ακυρώσεως, διότι η συμπληρωματική αυτή αγωγή μπορούσε, εφόσον η αρχική αγωγή είχε ασκηθεί εμπρόθεσμα, να ασκηθεί παραδεκτά οποτεδήποτε μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης χωρίς να διέπονται οι προβαλλόμενοι συμπληρωματικοί λόγοι από τους κανόνες και τις προϋποθέσεις του άρθρου 520 παρ. 2 ΚΠολΔ, αλλά από τους κανόνες των άρθρων 111 και 224 παρ. 2 ΚΠολΔ. Επικουρικά προβάλλεται η αιτίαση ότι, αν ήθελε υποτεθεί ότι έχει εφαρμογή το άρθρο 520 παρ. 2 ΚΠολΔ, και πάλι παρά το νόμο κηρύχθηκε το ανωτέρω απαράδεκτο διότι από τη συνδυαστική ανάγνωση του περιεχόμενου της αρχικής και της συμπληρωματικής αγωγής προέκυπτε ότι οι πρόσθετοι λόγοι ακύρωσης συνεχόνταν αναγκαστικά με τα κεφάλαια της διαιτητικής απόφασης που είχαν προβληθεί με την αρχική αγωγή. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως (τόσο κατά την κύρια, όσο και κατά την επικουρική διατύπωσή του) είναι απαράδεκτος, διότι σύμφωνα με

τα προαναφερόμενα ο από τον αριθμό 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ λόγος, αναφέρεται σε ακυρότητες, δικαιώματα και απαράδεκτα από το δικονομικό μόνο δίκαιο και όχι στην περίπτωση απόρριψης της αγωγής αυτεπάγγελα από το δικαστήριο ως ουσιαστικά απαράδεκτης λόγω μη τηρήσεως κάποιας αποκλειστικής αποσβεστικής προθεσμίας, εντός της οποίας έπρεπε να ασκηθεί δια της αγωγής το ουσιαστικό (διαπλαστικό) δικαίωμα, όπως συνέβη στην προκείμενη περίπτωση. Αλλά και αν εκτιμηθεί ότι εισάγεται αιτίαση από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με την έννοια ότι παραβιάστηκε κανόνας ουσιαστικού δικαίου και συγκεκριμένα το άρθρο 34 του ν. 2735/1999, και υπό την εκδοχή αυτή ο ανωτέρω λόγος είναι αβάσιμος, αφού κατά τα προαναφερόμενα η από 4.4.2011 συμπληρωματική αγωγή ασκήθηκε εκπρόθεσμα και το δικαίωμα της αναιρεσείουσας αποσβέσθηκε. Εξάλλου, ο ίδιος λόγος κατά το μέρος του με το οποίο προβάλλεται η από το άρθρο 559 αριθμ. 19 ΚΠολΔ πλημμέλεια της έλλειψης νόμιμης βάσης λόγω ανεπαρκών αιτιολογιών ως προς το ζήτημα αν στο δικόγραφο των προσθέτων λόγων περιέχονται λόγοι ακυρώσεως, που συνεχονται αναγκαστικά με τα προσβαλλόμενα με την κύρια αγωγή κεφάλαια είναι απαράδεκτος προεχόντως, διότι: ο λόγος αυτός αναιρέσεως αναφέρεται στην ελάχιστο πρόταση του δικανικού συλλογισμού και γι' αυτό προϋποθέτει κρίση επί της ουσίας του δικαστηρίου, δεν ιδρύεται δε όταν η έλλειψη ή ανεπάρκεια ή αντίφαση των αιτιολογιών αναφέρεται στη σκέψη της απόφασης με την οποία η αγωγή κρίθηκε απορριπτή ως απαράδεκτη ή μη νόμιμη, όπως στην προκείμενη περίπτωση (Ολ. ΑΠ 3/1997).

Ο ΚΠολΔ ορίζει στο άρθρο 886 παρ.1 ότι "η διαδικασία διεξάγεται ενώπιον των διαιτητών και του επιδαιτητή που ενεργούν από κοινού. Οι διαιτητές αυτοί ορίζουν, κατά την ελεύθερη κρίση τους, ... τη διαιτητική διαδικασία, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη συμφωνία διαιτησίας", στο άρθρο 891 ότι "αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι και με τη συμφωνία για διαιτησία δεν ορίζεται διαφορετικά, αποφασίζουν όλοι από κοινού με τον επιδαιτητή, κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματισθεί πλειοψηφία, υπερισχύει η γνώμη του επιδαιτητή", στο άρθρο 892 παρ.1 β' ότι "αν κάποιος από τους διαιτητές αρνείται ή κωλύεται να υπογράψει (τη διαιτητική απόφαση), πρέπει αυτό να βεβαιώνεται στο έγγραφο της απόφασης, καθώς και ότι εκείνος που αρνείται ή κωλύεται έλαβε μέρος στη διαιτητική διαδικασία και στη διάσκεψη..", και στο άρθρο 897 ότι "η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί ολικά ή εν μέρει μόνο με δικαστική απόφαση για τους επόμενους λόγους 1)...., 2)...., 3)...., 4)...., 5) αν παραβιάστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 886 παρ.2, 891, 892". Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η απόφαση πολυμελούς διαιτητικού δικαστηρίου υπόκειται σε δικαστική ακύρωση πλην άλλων και αν εκδόθηκε χωρίς να προηγηθεί διάσκεψη μεταξύ όλων των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, σχετικά με το παραδεκτό και τη βασιμότητα (νομική και ουσιαστική) των εκκρεμών αιτημάτων. Είναι σαφές ότι ελάχιστο εννοιολογικό περιεχόμενο της διασκέψεως αποτελεί η ανταλλαγή των απόψεων όλων των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, αναφορικά με τα τεθέντα υπό την κρίση του ζητήματα. Ως εκ τούτου, κάθε μέλος έχει υποχρέωση να γνωστοποιήσει τη γνώμη του στα άλλα μέλη πριν από την έκδοση της διαιτητικής αποφάσεως. Περαιτέρω, ο ν. 2735/1999 για τη διεθνή εμπορική διαιτησία, με τον οποίο υιοθετήθηκε, με μικρές τροποποιήσεις, ο Πρότυπος Νόμος UNCITRAL, ορίζει στο άρθρο 29 ότι "αν οι διαιτητές είναι περισσότεροι του ενός και με τη συμφωνία διαιτησίας δεν ορίζεται διαφορετικά, αποφασίζουν κατά πλειοψηφία. Αν δεν σχηματισθεί πλειοψηφία, υπερισχύει η γνώμη του προέδρου του διαιτητικού

δικαστηρίου..." και στο άρθρο 34 παρ. 2 ότι "διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί από το δικαστήριο του άρθρου 6 παρ. 2 μόνον αν: α) αα)..., ββ)..., γγ)..., δδ) η.. διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών ή, αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία,... η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τον παρόντα νόμο". Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι και επί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας η προς διάσκεψη υποχρέωση, ανταποκρινόμενη στη λειτουργία του διαιτητικού δικαστηρίου ως δικαιοδοτικού υποκατάστατου των δικαστηρίων του Κράτους, συνάγεται και από το άρθρο 29 του ν. 2735/1999, με το οποίο ρυθμίζεται η διαδικασία λήψεως της διαιτητικής αποφάσεως. Κατά συνέπεια, η παραβίαση αυτής της διαιτητικής διαδικασίας θεμελιώνει τον προβλεπόμενο στο άρθρο 34 παρ. 2 εδ. α' περ. δδ' του ίδιου νόμου ακυρωτικό λόγο (ΑΠ 1713/2008). Τέλος, οι λόγοι ακυρώσεως διαιτητικής αποφάσεως ανήκουν στο ουσιαστικό δίκαιο και γι' αυτό ελέγχονται αναιρετικά με τον αριθ. 1 ή 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ (ΑΠ 221/2004). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ, συγχωρείται αναίρεση αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, ενώ κατά την έννοια του άρθρου 559 αριθ. 19 ΚΠολΔ αναίρεση επιτρέπεται, αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Έλλειψη νόμιμης βάσης υπάρχει όταν τα αναφερόμενα στην ελάσσονα σκέψη του δικανικού συλλογισμού πραγματικά γεγονότα εκτίθενται τόσο ατελώς ή ασαφώς, ώστε να μη μπορεί να διαπιστωθεί αν αυτά ανταποκρίνονται ή μη στο πραγματικό του εφαρμοζόμενου κανόνα ουσιαστικού δικαίου. Από αυτά παρέπεται ότι η κατά τα ανωτέρω ελαττωματικότητα των αιτιολογιών, η σχετική με την εκτίμηση των αποδείξεων, δεν δημιουργεί τον υπό εξέταση λόγο αναίρεσης, αν το αποδεικτικό πόρισμα εκτίθεται σαφώς.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με το πρώτο μέρος του δεύτερου λόγου της αιτήσεως αναιρέσεως, αιτιάται την προσβαλλόμενη απόφαση για ευθεία παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 29 και 34 παρ. 2α περ. δδ του ν. 2735/1999 και των άρθρων 305 αριθ.1 και 312 ΚΠολΔ, διότι εσφαλμένα δέχθηκε στις ουσιαστικές παραδοχές της ότι το διαιτητικό δικαστήριο, που εξέδωσε την ελεγχόμενη απόφαση, πραγματοποίησε διάσκεψη με ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των μελών του επί των κρίσιμων ζητημάτων πριν από την έκδοση της αποφάσεώς του, μολοντί στο κείμενο της διαιτητικής αποφάσεως δεν περιέχεται αναφορά περί διασκέψεως, αλλά έχει καταγραφεί η φράση "επειδή το δικαστήριο έχει συσκεφθεί επί του θέματος", η οποία ωστόσο δεν μαρτυρεί και δεν αποδεικνύει ότι έγινε διάσκεψη και ψηφοφορία του δικαστηρίου για την έκδοση της αποφάσεώς του, παρά μία "σύσκεψη" εντελώς διαφορετική από τη διάσκεψη. Επικουρικά αιτιάται την προσβαλλόμενη για εκ πλαγίου παραβίαση των ανωτέρω διατάξεων διότι διέλαβε ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίες επί του ουσιώδους ζητήματος περί του αν έγινε ή όχι διάσκεψη του διαιτητικού δικαστηρίου πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Ο ανωτέρω λόγος είναι, προεχόντως απαράδεκτος, διότι η αναιρεσείουσα υπό την επίκληση πλημμελειών από τους αριθμούς 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ στην πραγματικότητα πλήττει την ουσιαστική κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου και συγκεκριμένα την ουσιαστική παραδοχή του Εφετείου ότι όντως έλαβε χώρα πριν από την κατάρτιση της διαιτητικής αποφάσεως διάσκεψη και συζήτηση μεταξύ των διαιτητών. Επ' αυτού το Εφετείο δέχθηκε τα ακόλουθα: "Όπως σαφώς προκύπτει από το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης, ληφθείσας ομοφώνως, διαιτητικής απόφασης, τα μέλη του Διαιτητικού Δικαστηρίου, πριν την έκδοση της,

διασκέφθηκαν. Ειδικότερα στο κεφάλαιο αυτής που επιγράφεται "VIII. ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ" αναφέρεται ρητά "..

Επειδή το Διαιτητικό Δικαστήριο έχει συσχεφθεί επί του θέματος..." (βλ. σελ. 31 του νομίμως μεταφρασμένου κειμένου αυτής όσο και στη σελίδα 46 του αγγλικού κειμένου όπου αναφέρεται "Whereas the Arbitral has deliberated on the subject". Η ουσιαστική αυτή εκτίμηση περί του γεγονότος ότι πριν από την έκδοση της διαιτητικής αποφάσεως έλαβε χώρα διάσκεψη του διαιτητικού δικαστηρίου και ότι αυτό συνάγεται αποδεικτικά από την ανωτέρω αναφορά περί συσκέψεως των μελών του διαιτητικού δικαστηρίου, δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Αρείου Πάγου.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 31 ν. 2735/1999 η οποία ρυθμίζει τον τύπο και το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο της διαιτητικής αποφάσεως, "1. Η διαιτητική απόφαση συντάσσεται εγγράφως και υπογράφεται από το διαιτητή ή τους διαιτητές... 2. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να περιέχει αιτιολογικό, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν ότι δεν απαιτείται αιτιολογικό ή όταν πρόκειται για διαιτητική απόφαση με περιεχόμενο τους όρους της συμφωνίας των μερών, σύμφωνα με το άρθρο 30. 3. Η διαιτητική απόφαση αναφέρει το χρόνο και τον τόπο της διαιτησίας, όπως αυτός καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1. Η διαιτητική απόφαση θεωρείται ότι εκδόθηκε στον τόπο αυτό." Ομοίου περιεχομένου είναι και η διάταξη του άρθρου 892 ΚΠολΔ που αφορά στις εσωτερικές διαιτητικές αποφάσεις: "1. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να συντάσσεται εγγράφως και να υπογράφεται ιδιοχείρως από τους διαιτητές....2. Η διαιτητική απόφαση πρέπει να αναφέρει α) το όνομα και το επώνυμο του επιδιαιτητή και των διαιτητών, β) τον τόπο και το χρόνο έκδοσής της, γ) τα ονόματα και τα επώνυμα εκείνων που έλαβαν μέρος στη διαιτητική διαδικασία, δ) τη συμφωνία για διαιτησία στην οποία βασίστηκε, ε) το αιτιολογικό και στ) το διατακτικό. Με τη συμφωνία διαιτησίας μπορεί να ορισθεί ότι η διαιτητική απόφαση αρκεί να αναφέρει τη συμφωνία διαιτησία και το διατακτικό". Από τις διατάξεις αυτές ευθέως προκύπτει ότι η διεξαγωγή της διασκέψεως και ειδικότερα ο τόπος και ο χρόνος στον οποίο η διάσκεψη έλαβε χώρα δεν αποτελεί αναγκαίο περιεχόμενο της διαιτητικής αποφάσεως και για το λόγο αυτό η μη αναφορά του στοιχείου αυτού δεν συνιστά λόγο ακύρωσης. Επομένως το Εφετείο που έκρινε ομοίως ότι ο τόπος και ο χρόνος διάσκεψης του Διοικητικού Δικαστηρίου δεν αποτελούν αναγκαίο περιεχόμενο της διαιτητικής αποφάσεως και απέρριψε ακολούθως ως, μη νόμιμο τον σχετικό λόγο ακυρώσεως αυτής, δεν παραβίασε ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 20, 29 και 34 § 2 εδ. α' περ. δδ του νόμου 2735/1999 και ο περί του αντιθέτου ο ίδιος ανωτέρω λόγος (δεύτερος) κατά το μέρος του με το οποίο προβάλλεται πλημμέλεια, κατ' εκτίμηση από το άρθρο 559 αριθμ. 1 (όχι και 19 εφόσον δεν υπάρχει ουσιαστική κρίση) ΚΠολΔ, είναι αβάσιμος. Κατά το άρθρο 19 του ν. 2735/1999 "1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου, τα μέρη, με συμφωνία τους, καθορίζουν ελεύθερα τη διαιτητική διαδικασία. 2. Αν δεν καταρτίστηκε τέτοια συμφωνία, το διαιτητικό δικαστήριο καθορίζει την προσφορότερη κατά την κρίση του διαδικασία διενέργειας της διαιτησίας και αποφαινεται για το παραδεκτό, τη σημασία και τη βαρύτητα των αποδείξεων". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η αποδεικτική διαδικασία κατ' αρχήν καθορίζεται από τη συμφωνία των μερών. Αν όμως δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, αποφασίζεται από το διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο δικαιούται να επιλέξει όχι μόνο αμιγές αλλά και μικτό διαδικαστικό σύστημα, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες της συγκεκριμένης διεθνούς διαιτησίας και των μερών που μετέχουν σ'

αυτήν χωρίς να υποχρεούται να επιλέξει διαδικασία συμπίπτουσα προς την ακολουθούμενη από τα τακτικά δικαστήρια, δικαιούμενο να συνθέσει και ανώνυμο διαδικαστικό μόρφωμα, στην κρίση του οποίου, επίσης, επαφίεται, το επιτρεπτό και η αποδεικτική αξία των αποδεικτικών μέσων. Αρκεί κατά τη διαιτητική διαδικασία να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των μερών και κάθε μέρος να έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του και να προσκομίσει τις αποδείξεις του (άρθρο 18 ν. 2735/1999, που καθιερώνει την αρχή της ίσης μεταχείρισης και το δικαίωμα ακρόασης). Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 34 παρ. 2α περ. δδ ν. 2735/1999, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί από το δικαστήριο αν ο ενάγων προβάλλει και αποδεικνύει ότι η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με τη συμφωνία των μερών ή, αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία, αν η διαιτητική διαδικασία δεν ήταν σύμφωνη με το ν. 2735/1999 (ΑΠ 1422/2012). Επίσης, η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί και για το λόγο (που διακρίνεται ως προς τις προϋποθέσεις του από τον προηγούμενο) ότι το διαιτητικό δικαστήριο παραβίασε το εκ του άρθρου 18 ν. 2735/1999 δικαίωμα ίσης μεταχείρισης και το δικαίωμα ακροάσεως (βασιζόμενο άλλωστε και στο άρθρο 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ που θεμελιώνει το δικαίωμα υπερασπίσεως). Ο λόγος αυτός ακυρώσεως θεμελιώνεται στο άρθρο 34 παρ. 2α περ. δδ λόγω τηρήσεως διαιτητικής διαδικασίας που δεν ήταν σύμφωνη με το νόμο (2735/1999) και ενδεχομένως συνδυαστικά στο άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ λόγω αντίθεσης προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα. Είναι δε αντίστοιχος των άρθρων 886 παρ. 2 και 897 αριθ. 5 περ. α ΚΠολΔ (ΑΠ 1422/2012). Τέλος, με το λόγο αναίρεσης από τον αριθμό 19 ΚΠολΔ, η απόφαση στερείται νομίμου βάσεως όταν στην ελάχισσα πρότασή της δεν αναφέρονται διόλου ή αναφέρονται ανεπαρκώς ή αντιφατικά τα πραγματικά περιστατικά, στα οποία το δικαστήριο της ουσίας στήριξε την κρίση του επί ουσιώδους για την έκβαση της δίκης ζητήματος και έτσι δεν μπορεί να ελεγχθεί αν στη συγκεκριμένη περίπτωση συνέτρεχαν οι όροι του κανόνα ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκε ή δεν συνέτρεχαν οι όροι εκείνου που δεν εφαρμόστηκε. Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με τον τρίτο λόγο αναίρεσεως κατά το πρώτο μέρος του, προβάλλει την από τον αριθμό 1 (και επικουρικά από τον αριθμό 19) του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια της προσβαλλόμενης αναφορικά με το κεφάλαιο που αναφέρεται στην απόρριψη ως ουσιαστικά αβάσιμου του δεύτερου λόγου ακυρώσεως της ένδικης διεθνούς διαιτητικής αποφάσεως. Με τον ανωτέρω λόγο ακυρώσεως είχε ισχυρισθεί ότι το διαιτητικό δικαστήριο, εφαρμόζοντας εσφαλμένα τα άρθρα 450 και 451 ΚΠολΔ, απέρριψε ως αόριστο το αίτημά της να υποχρεωθούν οι αντίδικές της εταιρίες να επιδείξουν όλα τα έγγραφα (τιμολόγια, αποδείξεις παροχής εργασίας κ.α.), με βάση τα οποία προσδιορίζεται το κόστος κατασκευής του ένδικου έργου, μολονότι το αίτημά της ήταν κατά το μέτρο του δυνατού επαρκώς ορισμένο, παραβιάζοντας έτσι αφενός τη συμφωνία των μερών για τη διαδικασία της διαιτησίας και αφετέρου το δικαίωμα υπεράσπισής της. Το Εφετείο επί του λόγου αυτού διέλαβε τα εξής: "...Από την επισκόπηση της απόφασης (παρ. 108-114) η ενάγουσα (καθής η προσφυγή) υπέβαλε προφορικώς κατά τη διαδικασία εξέτασης μαρτύρων στις 23.3.2010 και εγγράφως με τις από 7.5.2010 προτάσεις της μετά την ακροαματική διαδικασία αίτημα επιδείξεως στο οποίο κατά λέξη αναφερόταν τα εξής: Όπως προαναφέρθηκε ... το εν λόγω έργο έχει ολοκληρωθεί και επομένως όλα τα οικονομικά δεδομένα βρίσκονται στην κατοχή των προσφευγόντων και πρέπει να εκτεθούν ενώπιον του Δικαστηρίου και των μερών προκειμένου να αποδειχθεί το πραγματικό κέρδος που έχει αποκομιστεί ... Για το λόγο αυτό ζητούμε

από το Διαιτητικό δικαστήριο να διατάξει τους προσφεύγοντες να προσκομίσουν στο Δικαστήριο και στην καθής όλα τα στοιχεία κόστους,, όπως τιμολόγια και αποδείξεις άμεσης παροχής εργασίας/ υπεργολαβικών εξόδων, υπηρεσιών, προμήθειας μονάδων και υλικών και εξόδων προς δημόσιες υπηρεσίες που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα των συμβατικών ενεργειών της σύμβασης .../2003" Το Διαιτητικό Δικαστήριο στις 13.5.2010 ζήτησε από τους προσφεύγοντες να απαντήσουν στο ως άνω αίτημα έως τις 18.5.2010, Στις 18.5.2010 οι προσφεύγοντες εξέθεσαν τα σχόλιά τους και ζήτησαν την απόρριψη του αιτήματος. Στις 2.6.2010 το Διαιτητικό Δικαστήριο εξέδωσε την Πράξη αριθ. 10, με την οποία επισήμανε ότι σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 των κανόνων ΔΕΕ, έχει τη διακριτική ευχέρεια να διατάξει την προσκόμιση περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων , ότι η προσαγωγή των εγγράφων δεν είναι γνωστή στη διεθνή διαιτησία και ότι το σχετικό αίτημα γίνεται δεκτό μόνο για συγκεκριμένα και απολύτως σχετικά έγγραφα, σύμφωνα δε με το ελληνικό δίκαιο, ήτοι το εφαρμοστέο στη διαιτητική διαδικασία, το σχετικό πρέπει να καθορίζει το έγγραφο και να το περιγράφει συγκεκριμένα και με ακρίβεια, άλλως το αίτημα απορρίπτεται ως αόριστο. Ότι η απαρίθμηση διαφόρων ειδών εγγράφων που περιείχε το αίτημα ήταν απλώς ενδεικτική και σε κάθε περίπτωση μόνο περιγραφική, επομένως το αίτημα δεν προσδιόριζε συγκεκριμένα τις έγγραφες αποδείξεις που υποστηρίζουν το σκοπό του και δεν άφηνε περιθώρια για άσκηση από το Διαιτητικό Δικαστήριο της διακριτικής του ευχέρειας να διατάξει τους προσφεύγοντες να προσκομίζουν περαιτέρω αποδείξεις. Με βάση δε τα παραπάνω το Διαιτητικό Δικαστήριο απέρριψε το υποβληθέν αίτημα επίδειξης εγγράφων. Περαιτέρω, στην υπό κρίση περίπτωση τα μέρη συμφώνησαν όπως είχαν δικαίωμα σύμφωνα με τα προαναφερθέν άρθρο 19 του ν. 2735/1999, ότι κάθε διαφορά που θα προκύψει από την από 23.12.2005 υπ' αριθ. .../2003 σύμβαση μεταξύ των μερών θα επιλύεται τελεσίδικα σύμφωνα με τους κανόνες συμβιβασμού και διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ). Στη συνέχεια, μετά τη έναρξη της διαδικασίας διαιτησίας, σύμφωνα με τους Κανόνες του ΔΕΕ, τα μέρη υπέγραψαν στις 24-11-2009 τους Όρους Διεξαγωγής της Διαιτητικής Διαδικασίας. Κατά δε την παράγραφο 5.2 των όρων τα μέρη συμφώνησαν ότι " Κανόνες που διέπουν τη Διαιτησία θα είναι: α) Οι κανόνες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) όπως εφαρμόζονται σήμερα, β) Το Ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο, γ) Η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων που προβλέπεται από τον ελληνικό Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας... Κατά δε το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 του Κανονισμού Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) "Το Διαιτητικό Δικαστήριο προβαίνει, το συντομότερο δυνατό, στην εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως χρησιμοποιώντας όλα τα κατάλληλα μέσα" και μπορεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαιτητικής διαδικασίας να καλέσει όποιον θεωρεί ότι μπορεί να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες. Σύμφωνα, επομένως με όσα εκτέθηκαν, ο προβληθείς δεύτερος λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης ελέγχεται απορριπτός ως αβάσιμος, αφού το διαιτητικό δικαστήριο δεν παραβίασε 1) το δικαίωμα υπεράσπισης της ενάγουσας-καθ' ης η προσφυγή με την προεκτεθείσα έννοια ν. 2735/1999 (αρχή της ισότητας και δικαίωμα ακρόασης), παρέχοντας σε όλα τα μέρη το δικαίωμα να ενημερωθούν και να προβάλλουν τις απόψεις τους , 2) τη συμφωνία των μερών αναφορικά με τον τρόπο διεξαγωγής της αποδεικτικής διαδικασίας, αφού δε στην εφαρμοστέα διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν υπάρχει πρόβλεψη για επίδειξη εγγράφων ορθώς εφάρμοσε τα άρθρα 450-451 ΚΠολΔ και τα ισχύοντα στο ελληνικό δίκαιο για το θέμα αυτό, κρίνοντας ότι το

σχετικό αίτημα αορίστως προβλήθηκε χωρίς εξειδίκευση, κατά τα προεκτεθέντα, των εγγράφων των οποίων ζητήθηκε η επίδειξη, μη παραβιασθείσας για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες σκέψεις, της διάταξης των άρθρων 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ, και 3) το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 των Κανόνων Διαιτησίας του ΔΕΕ, αφού αυτό παρέχει ευχέρεια και όχι την υποχρέωση, στο Διαιτητικό Δικαστήριο να διατάξει κατά την κρίση του την προσκόμιση περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων, χωρίς όμως η κρίση του αυτή να μπορεί να θεμελιώσει αυτοτελή λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης". Έτσι που έκρινε και με αυτά που δέχθηκε το Εφετείο, απορρίπτοντας το σχετικό λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασεως, υπό τις παραδοχές αυτές, το Εφετείο διέλαβε στην απόφασή του σαφείς και επαρκείς και χωρίς αντιφάσεις αιτιολογίες ως προς την απόρριψη του δεύτερου λόγου ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης διότι δήθεν το διαιτητικό δικαστήριο παραβίασε αφενός τη συμφωνία των μερών για τη διαδικασία της διαιτησίας και αφετέρου το δικαίωμα υπεράσπισής της. Επομένως είναι αβάσιμος ο περί του αντιθέτου ως άνω αιτήσεως αναιρέσεως, κατ' αμφότερα τα μέρη.

Ο λόγος αναιρέσεως από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 8 περ. β ΚΠολΔ ιδρύεται, όταν το δικαστήριο της ουσίας παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ο λόγος αυτός δεν ιδρύεται αν το δικαστήριο της ουσίας απέρριψε τον ισχυρισμό ως απαράδεκτο μη νόμιμο ή αβάσιμο, γεγονός που υποδηλώνει ότι τον έλαβε υπόψη.

Εν προκειμένω, με το δεύτερο σκέλος του ίδιου λόγου προβάλλεται η αιτίαση ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη τους αγωγικούς ισχυρισμούς α) ότι με την από 24.11.2004 γραπτή συμφωνία των μερών καθορίσθηκε ότι η διαιτητική διαδικασία θα διεξαχθεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων αλλά με βαθμό δικανικής πεποίθησης την πλήρη απόδειξη, οπότε σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 του Κανονισμού Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου το διαιτητικό δικαστήριο όφειλε να διατάξει αποδείξεις με κάθε αποδεικτικό μέσο και επομένως να δεχθεί και να μη απορρίψει ως αόριστο το αίτημά της για επίδειξη των αιτηθέντων εγγράφων και β) ότι απορρίπτοντας το αίτημα αυτό, παραβίασε το υπερασπιστικό της δικαίωμα που απορρέει από το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 20 του Συντάγματος. Από τις προεκτεθείσες όμως αιτιολογίες, προκύπτει ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη του τους ανωτέρω ισχυρισμούς, του οποίους εν τέλει και απέρριψε ως αβάσιμους. Επομένως ο λόγος αυτός αναιρέσεως, είναι αβάσιμος.

Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα με το τρίτο μέρος του ίδιου (τρίτου) λόγου αναιρέσεως αιτιάται την προσβαλλόμενη για την από το άρθρο 559 αριθ. 20 ΚΠολΔ πλημμέλεια, ισχυριζόμενη ότι το Εφετείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο της από 24.11.2009 έγγραφης συμφωνίας των μερών περί των όρων διεξαγωγής της διαιτητικής διαδικασίας διότι παρέλειψε να αναγνώσει μέρος αυτής και συγκεκριμένα την περίπτωση γ' , στην οποία αναφέρεται ότι εφαρμοστέα είναι "η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων που προβλέπεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ωστόσο, ο βαθμός αποδείξεως που απαιτείται από τους Διαιτητές είναι αυτός της πλήρους αποδείξεως των περιστατικών που οδηγούν στην δικανική πεποίθηση". Επίσης, ισχυρίζεται ότι το Εφετείο εξ αιτίας της παραλείψεως αυτής κατέληξε στο εσφαλμένο πόρισμα ότι μεταξύ των διαδίκων δεν υπήρχε έγγραφη συμφωνία περί του τρόπου διεξαγωγής της αποδεικτικής διαδικασίας και ότι ως εκ τούτου ορθώς εφαρμόσθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 450 και 451 ΚΠολΔ. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση της προσβαλλόμενης, το Εφετείο για το ζήτημα αυτό δέχθηκε τα ακόλουθα: "..Μετά τη έναρξη της διαδικασίας διαιτησίας, σύμφωνα με τους Κανόνες

του ΔΕΕ, τα μέρη υπέγραψαν στις 24-11-2009 τους Όρους Διεξαγωγής της Διαιτητικής Διαδικασίας. Κατά δε την παράγραφο 5.2 των όρων τα μέρη συμφώνησαν ότι "Κανόνες που διέπουν τη Διαιτησία θα είναι: α) Οι κανόνες του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) όπως εφαρμόζονται σήμερα, β) Το Ελληνικό ουσιαστικό δίκαιο, γ) Η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων που προβλέπεται από τον ελληνικό Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας..... Κατά δε το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 του Κανονισμού Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) "Το Διαιτητικό Δικαστήριο προβαίνει, το συντομότερο δυνατό, στην εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως χρησιμοποιώντας όλα τα κατάλληλα μέσα" και μπορεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαιτητικής διαδικασίας να καλέσει όποιον θεωρεί ότι μπορεί να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες. Σύμφωνα, επομένως με όσα εκτέθηκαν, ο προβληθείς δεύτερος λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης ελέγχεται απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού το διαιτητικό δικαστήριο δεν παραβίασε 1) το δικαίωμα υπεράσπισης της ενάγουσας-καθ' ης η προσφυγή..., 2) τη συμφωνία των μερών αναφορικά με τον τρόπο διεξαγωγής της αποδεικτικής διαδικασίας, αφού δε στην εφαρμοστέα διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν υπάρχει πρόβλεψη για επίδειξη εγγράφων ορθώς εφαρμόσε τα άρθρα 450- 451 ΚΠολΔ και τα ισχύοντα στο ελληνικό δίκαιο για το θέμα αυτό, κρίνοντας ότι το σχετικό αίτημα αορίστως προβλήθηκε χωρίς εξειδίκευση, κατά τα προεκτεθέντα, των εγγράφων των οποίων ζητήθηκε η επίδειξη, μη παραβιασθείσας για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες σκέψεις, της διάταξης των άρθρων 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ, και το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 των Κανόνων Διαιτησίας του ΔΕΕ, αφού αυτό παρέχει ευχέρεια και όχι την υποχρέωση, στο Διαιτητικό Δικαστήριο να διατάξει κατά την κρίση του την προσκόμιση περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων, χωρίς όμως η κρίση του αυτή να μπορεί να θεμελιώσει αυτοτελή λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης". Επομένως, το απόσπασμα της συμφωνίας των μερών, το οποίο δεν παραθέτει το Εφετείο κατά την παράθεση του περιεχομένου των από 24-11-2009 Όρων Διεξαγωγής της Διαιτητικής Διαδικασίας, είναι ότι "ο βαθμός αποδείξεως που απαιτείται είναι αυτός της πλήρους αποδείξεως των περιστατικών που οδηγούν στη δικανική πεποίθηση". Ο όρος όμως αυτός δεν αναφέρεται στη διαδικασία αλλά στον απαιτούμενο βαθμό απόδειξης (πλήρους) που προβλέπεται για το σχηματισμό δικανικής πεποίθησης. Επομένως, ως μη αφορών στη διαδικασία εκδικάσεως, δεν αποτελεί ουσιώδη αυτοτελή ισχυρισμό, δηλαδή ισχυρισμό που έχει επίδραση στη δίκη. Στην αγωγή ακυρώσεως δεν περιλαμβάνεται σχετικός λόγος περί ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως σχετιζόμενος με το βαθμό της δικανικής πεποιθήσεως όπως ότι το διαιτητικό δικαστήριο κατέληξε στην κρίση του με πιθανολόγηση των πραγματικών περιστατικών.

Συνεπώς, αφού ο ως άνω πραγματικός ισχυρισμός δεν είναι ουσιώδης, η μη ανάγνωση της ανωτέρω περικοπής από το Εφετείο δεν στοιχειοθετεί τον από τον αριθμό 20 του άρθρου 559 ΚΠολΔ λόγο ο οποίος ως εκ τούτου είναι απαράδεκτος. Σε κάθε περίπτωση, ο λόγος είναι αβάσιμος, διότι το Εφετείο εξ αιτίας της παραλείψεως αυτής δεν οδηγήθηκε σε επιζήμιο για την αναιρεσείουσα αποδεικτικό πόρισμα αφού δεν περιέχει παραδοχή περί μη υπάρξεως έγγραφης συμφωνίας μεταξύ των μερών για την ακολουθητέα διαδικασία, αλλά από την ανωτέρω παράθεση των παραδοχών του Εφετείου προκύπτει το ακριβώς αντίθετο. Περαιτέρω η επικουρική θεμελίωση του λόγου αυτού στο άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ δεν θα ερευνηθεί διότι εξαρτήθηκε από την προϋπόθεση ότι το έγγραφο της συμφωνίας ήθελε κριθεί ότι δεν είναι αποδεικτικό, προϋπόθεση όμως που δεν

πληρώθηκε.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 118 αριθ. 4, 566 παρ. 1 και 577 παρ. 3 ΚΠολΔ προκύπτει ότι στο αναιρετήριο πρέπει να αναφέρονται κατά τρόπο ευσύνοπτο η νομική πλημμέλεια που αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί αν και ποιόν λόγο αναίρεσης, από τους αναφερόμενους περιοριστικά στο άρθρο 559 ΚΠολΔ, θεμελιώνει η προσβαλλόμενη αιτίαση. Διαφορετικά, ο λόγος είναι αόριστος και ως εκ τούτου απαράδεκτος, αφού δεν είναι επιτρεπτή η συμπλήρωση των ελλιπών στοιχείων με παραπομπή σε άλλο διαδικαστικό έγγραφο. Ειδικότερα, για το ορισμένο του λόγου αναίρεσης με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου (559 αριθ. 1 ΚΠολΔ) πρέπει με σαφήνεια και πληρότητα να καθορίζονται, πλην άλλων, η συγκεκριμένη διάταξη του ουσιαστικού δικαίου που παραβιάστηκε και το αποδιδόμενο στο δικαστήριο νομικό σφάλμα ως προς την ερμηνεία ή εφαρμογή της και, επιπλέον, εφόσον κρίθηκε κατ' ουσίαν η υπόθεση, τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας, υπό τα οποία συντελέστηκε η προσβαλλόμενη παραβίαση του κανόνα ουσιαστικού δικαίου, καθώς και η επίδραση που είχε το σφάλμα στο διατακτικό της απόφασης (ΟΛΑΠ 18/2005, 28/1998 και 1/1995).

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με το τέταρτο σκέλος του ίδιου λόγου αναίρεσης αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια διότι το Εφετείο ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 20 παρ.1 και 5 του Κανονισμού της Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου δεχόμενο ότι από την παρ. 1 παρέχεται στο διαιτητικό δικαστήριο ευχέρεια να διατάξει περαιτέρω αποδείξεις, ενώ το ορθό είναι α) ότι επιβάλλεται υποχρέωσή του να εξακριβώσει τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και β) ότι η ανωτέρω διακριτική ευχέρεια παρέχεται από την παρ. 2. Ωστόσο, ο λόγος αυτός πρέπει πρωτίστως να απορριφθεί ως αόριστος, σύμφωνα και με τις προαναφερόμενες αιτιολογίες, διότι ουδόλως αναφέρεται για την πληρότητά του ποία ήταν η επίδραση που είχε το ανωτέρω σφάλμα στο διατακτικό της απόφασης, δηλαδή ποία ήταν η έννομη συνέπεια που καταγνώσθηκε σε βάρος της αναιρεσείουσας από την προσβαλλόμενη παραβίαση. Σε κάθε δε περίπτωση ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος διότι, με βάση όσα ήδη προαναφέρθηκαν σε συνδυασμό με τις παραδοχές της προσβαλλόμενης, το διαιτητικό δικαστήριο ευχέρεια είχε και όχι υποχρέωση να διατάξει περαιτέρω αποδείξεις.

Με το πέμπτο σκέλος του ίδιου λόγου προβάλλονται οι από τους αριθμούς 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλειες συνισταμένες στο ότι, απορρίπτοντας το Εφετείο το λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης που αναφερόταν στην απόρριψη του υποβληθέντος ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου αιτήματος για επίδειξη εγγράφων, παραβίασε ευθέως και εκ πλαγίου τις διατάξεις των άρθρων 450 και 451 ΚΠολΔ διότι διέλαβε αιτιολογίες ανεπαρκείς και αντιφατικές. Ωστόσο, οι προβλεπόμενοι από το άρθρο 559 αριθ. 1 και 19 του ΚΠολΔ λόγοι αναίρεσης ιδρύονται όταν το δικαστήριο παραβίασε ευθέως ή εκ πλαγίου κανόνες ουσιαστικού δικαίου. Δε ιδρύονται συνεπώς, όταν προβάλλεται ευθεία ή εκ πλαγίου παραβίαση κανόνων δικονομικού δικαίου, όπως είναι και οι διατάξεις των άρθρων 450 και 451 του ΚΠολΔ, οι σχετικές με την επίδειξη εγγράφων στα πλαίσια εκκρεμούς δίκης (ΑΠ 100/2007). Επομένως, ο ανωτέρω λόγος είναι απαράδεκτος.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2 στοιχ. α περ. ββ του ν. 2735/1999 στοιχειοθετείται λόγος ακυρώσεως διεθνούς διαιτητικής απόφασης εάν ο ενάγων προβάλλει και αποδεικνύει ότι "δεν ειδοποιήθηκε, κατά τον προσήκοντα τρόπο, για τον ορισμό

δαιτητή ή για τη διαδικασία της δαιτησίας ή ότι από άλλο λόγο περιήλθε σε ανυπαίτια αδυναμία να προβάλει τους ισχυρισμούς του". Συναφής είναι και η διάταξη του άρθρου 18, σύμφωνα με την οποία στη δαιτητική διαδικασία τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισεως των μερών. Κάθε μέρος έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει τους ισχυρισμούς του και να προσκομίσει τις αποδείξεις του. Πρόκειται για την περίπτωση της παραβιάσεως του δικαιώματος υπερασπίσεως. Ωστόσο, λόγος ακυρώσεως δεν θεμελιώνεται σε οποιαδήποτε περίπτωση παραβιάσεως ενός γενικού και αόριστου δικαιώματος υπερασπίσεως, παρά μόνο σε συγκεκριμένες μορφές και συγκεκριμένα αν δεν έχει τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισεως των μερών και δεν έχει δοθεί σ' αυτά η δυνατότητα να αναπτύξουν τους ισχυρισμούς τους και να προσκομίσουν τις αποδείξεις τους (άρθρο 18), καθώς επίσης και αν τα μέρη δεν ειδοποιήθηκαν από το δαιτητικό δικαστήριο εγκαίρως πριν από κάθε συνεδρίαση και κάθε διεξαγωγή αποδείξεων (34 παρ. 2) ή αν δικόγραφα ή αποδεικτικά έγγραφα δεν έχουν κοινοποιηθεί σε όλα τα μέρη (24 παρ. 3). Μόνον αυτές οι ειδικές παραβιάσεις θεμελιώνουν λόγο ακυρώσεως, ενώ αποκλείονται άλλες μορφές παραβιάσεως που θα μπορούσαν να υπαχθούν στο γενικότερο δικαίωμα υπερασπίσεως. Επομένως, με βάση τις ανωτέρω ρυθμίσεις, προστατεύονται στα πλαίσια της διεθνούς δαιτητικής διαδικασίας κατά το ν. 2735/1999 τα θεμελιώδη δικαιώματα των διαδίκων, δηλαδή η δυνατότητα προσβάσεως στο δικαστήριο και η δικονομική ισότητα, όπως αυτά προκύπτουν από το άρθρο 20 του Συντάγματος και το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ. Ειδικότερα, με τις διατάξεις αυτές επιβάλλεται η τήρηση, κατά τη διεξαγωγή της δαιτησίας, των αρχών της ισότητας των διαδίκων και της ακρόασης και των δύο πλευρών. Η πρώτη από τις αρχές αυτές πραγματώνεται όταν κανένας από τους διαδίκους δεν αποκτά, σε σχέση με τους λοιπούς, ιδιαίτερα δικαιώματα ή δεν απαλλάσσεται από τις επιβαλλόμενες στους άλλους υποχρεώσεις στο δικονομικό πεδίο. Η δεύτερη επιτυγχάνεται με την παροχή σε όλους τους διαδίκους της ευχέρειας αφενός να παραστούν κατά τις συζητήσεις της διαφοράς και την υποβολή των ισχυρισμών τους και των αποδεικτικών τους μέσων, ύστερα από σχετική κλήτευσή τους από τους δαιτητές, αφετέρου δε να λάβουν γνώση των ισχυρισμών των αντιδίκων τους και να τους αντικρούσουν (πρβλ ΟΛΑΠ 13/1995 επί εσωτερικής δαιτησίας). Περαιτέρω, για το ορισμένο της αιτήσεως προς επίδειξη εγγράφων κατά τα άρθρα 450 και 451 ΚΠολΔ ο αιτών την επίδειξη πρέπει να προσδιορίζει ειδικά και να περιγράφει επακριβώς τα έγγραφα των οποίων ζητεί την επίδειξη και να αναφέρει το περιεχόμενο τους. Σε περίπτωση που η αίτηση αυτή αφορά τα εμπορικά βιβλία του καθού η αίτηση ή στελέχη αποδείξεων ή τιμολογίων, πρέπει να αναφέρει ο αιτών ειδικά τα βιβλία που ζητεί, να προσδιορίζει με οποιοδήποτε δυνατό τρόπο το σημείο τους που του είναι χρήσιμο για την απόδειξη των ισχυρισμών του και να εκθέτει το περιεχόμενο του τμήματος αυτού ή να αναφέρει τις συγκεκριμένες αποδείξεις και τιμολόγια που είναι χρήσιμα για την απόδειξη των ισχυρισμών του. Ένας τέτοιος ειδικός προσδιορισμός είναι αναγκαίος για να κριθεί κατ' αρχήν αν το έγγραφο αυτό είναι ουσιώδες. Επίσης γιατί μόνο έτσι παρέχεται η ευχέρεια στο μεν εναγόμενο να δώσει εξηγήσεις για την κατοχή του εγγράφου και να αμυνθεί, στο δε δικαστήριο να διατάξει σχετικές αποδείξεις. Τέλος, μόνο έτσι είναι εφικτός ο προσδιορισμός του εγγράφου στο διατακτικό της αποφάσεως, που διατάζει την επίδειξη ώστε να μπορεί η τελευταία να εκτελεστεί. Οι προϋποθέσεις αυτές που πάγια ζητούνται από τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων για το ορισμένο μίας αιτήσεως προς επίδειξη εγγράφων κατά τα ανωτέρω άρθρα (ενδεικτικά ΑΠ 921/2015, ΑΠ 1657/2009) δεν

παραβιάζουν ούτε τα άρθρα 6 παρ. 1 και 13 της ΕΣΔΑ ούτε το άρθρο 20 του Συντάγματος διότι δεν περιορίζουν στον πυρήνα του το δικαίωμα του προσώπου να προσφύγει στο δικαστήριο και να ζητήσει με τον τρόπο αυτό ανάλογη δικαστική προστασία (πρβλ ΑΠ 9/2005).

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με το έκτο σκέλος του ίδιου ως άνω (τρίτου) λόγου αναιρέσεως αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια της ευθείας παραβίασεως των διατάξεων των άρθρων 6 παρ. 1, 13 της ΕΣΔΑ και 20 του Συντάγματος, διότι το Εφετείο έκρινε ότι - το διαιτητικό δικαστήριο με το να απορρίψει το αίτημά της για επίδειξη των προαναφερόμενων εγγράφων ως αόριστο- δεν παραβίασε το δικαίωμα υπερασπίσεώς της με την ειδικότερη μορφή του δικαιώματος αποδείξεως. Όπως προκύπτει από την επισκόπηση της ελεγχόμενης διαιτητικής αποφάσεως, η αναιρεσείουσα υπέβαλε προς το διαιτητικό δικαστήριο το ακόλουθο αίτημα επίδειξεως εγγράφων: "...Όπως προαναφέρθηκε, το εν λόγω έργο έχει ολοκληρωθεί και επομένως όλα τα οικονομικά δεδομένα βρίσκονται στην κατοχή των προσφευγόντων και πρέπει να εκτεθούν ενώπιον του δικαστηρίου και των μερών προκειμένου να αποδειχθεί το πραγματικό κέρδος που έχει αποκομιστεί... Για τον λόγο αυτό ζητούμε από το διαιτητικό δικαστήριο να διατάξει τους προσφεύγοντες να προσκομίσουν στο δικαστήριο και στην καθής όλα τα στοιχεία του κόστους, όπως τιμολόγια και αποδείξεις για άμεσης παροχής εργασίας, υπεργολαβικών εξόδων, υπηρεσιών, προμήθειας μονάδος και υλικών, και εξόδων προς δημόσιες υπηρεσίες που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα των συμβατικών ενεργειών της σύμβασης .../03". Το διαιτητικό δικαστήριο εξέδωσε την υπ' αριθ. 1 Πράξη, με την οποία επισήμανε ότι σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 των Κανόνων ΔΕΕ έχει τη διακριτική ευχέρεια να διατάξει την προσκομιδή περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων. Σύμφωνα όμως με το ελληνικό δίκαιο, το οποίο ήταν εφαρμοστέο με βάση τη διαιτητική συμφωνία και τους όρους διεξαγωγής διαιτητικής διαδικασίας, ένα τέτοιο αίτημα πρέπει να προσδιορίζει το έγγραφο και να το περιγράφει συγκεκριμένα και με ακρίβεια. Κρίνοντας στη συνέχεια ότι η απαρίθμηση τύπων εγγράφων η οποία περιλαμβανόταν στο αίτημα επίδειξεως εγγράφων ήταν μόνο ενδεικτική στη φύση της και σε κάθε περίπτωση μόνο περιγραφική, το αίτημα δεν οδηγούσε στην έρευνα συγκεκριμένων εγγράφων και γι' αυτό το διαιτητικό δικαστήριο αδυνατούσε να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια για την προσκομιδή περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων. Με την αιτιολογία αυτή το διαιτητικό δικαστήριο απέρριψε το ανωτέρω αίτημα ως αόριστο. Το Εφετείο έκρινε ότι με την απόρριψη αυτή δεν παραβιάσθηκε το δικαίωμα υπερασπίσεως -με την ειδικότερη μορφή του δικαιώματος αποδείξεως- της αναιρεσείουσας και απέρριψε το σχετικό λόγο ακυρώσεως που αυτή επικαλέσθηκε, δεχόμενο ότι: "το διαιτητικό δικαστήριο δεν παραβίασε 1) το δικαίωμα υπεράσπισης της ενάγουσας-καθής η προσφυγή με την προεκτεθείσα έννοια του ν. 2735/1999 (αρχή της ισότητας και δικαίωμα ακρόασης), παρέχοντας σε όλα τα μέρη το δικαίωμα να ενημερωθούν και να προβάλουν τις απόψεις τους, 2) τη συμφωνία των μερών αναφορικά με τον τρόπο διεξαγωγής της αποδεικτικής διαδικασίας, αφού δε στην εφαρμοστέα διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν υπάρχει πρόβλεψη για επίδειξη εγγράφων ορθώς εφάρμοσε τα άρθρα 450-451 ΚΠολΔ και τα ισχύοντα στο ελληνικό δίκαιο για το θέμα αυτό, κρίνοντας ότι το σχετικό αίτημα αορίστως προβλήθηκε χωρίς εξειδίκευση, κατά τα προεκτεθέντα, των εγγράφων των οποίων ζητήθηκε η επίδειξη, μη παραβιασθείσας για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες σκέψεις, της διάταξης των άρθρων 6 παρ. 1

και 13 της ΕΣΔΑ, και 3) το άρθρο 20 παρ. 1 και 5 των Κανόνων Διαιτησίας του ΔΕΕ, αφού αυτό παρέχει ευχέρεια και όχι την υποχρέωση, στο Διαιτητικό Δικαστήριο να διατάξει κατά την κρίση του την προσκόμιση περαιτέρω αποδεικτικών στοιχείων, χωρίς όμως η κρίση του αυτή να μπορεί να θεμελιώσει αυτοτελή λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης". Κρίνοντας όμως έτσι το Εφετείο, ορθά ερμήνευσε και εφήρμοσε τις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1, 13 της ΕΣΔΑ και 20 παρ. 1 του Συντάγματος, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν στη μείζονα νομική σκέψη. Επομένως ο ανωτέρω λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Ο λόγος αναιρέσεως από τη διάταξη του άρθρου 559 αριθ. 8 περ. β ΚΠολΔ ιδρύεται, όταν το δικαστήριο της ουσίας παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Αν ο ισχυρισμός είναι επουσιώδης, δεν ιδρύεται λόγος αναιρέσεως. Επουσιώδης είναι ο ισχυρισμός εκείνος που δεν έχει καμία επίδραση στο διατακτικό της αποφάσεως, όπως ο μη νόμιμος, αόριστος, ή αλυσιτελής ισχυρισμός. Επίσης, ο λόγος αυτός δεν ιδρύεται αν το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απέρριψε τον ισχυρισμό ως απαράδεκτο, μη νόμιμο ή αβάσιμο, γεγονός που υποδηλώνει ότι τον έλαβε υπόψη.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με το πρώτο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια συνισταμένη στο ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό της, ότι το διαιτητικό δικαστήριο παρέλειψε να λάβει υπόψη του προβληθέντα ενώπιόν του ουσιώδη ισχυρισμό της, περί υπάρξεως νόμιμης αποσβεστικής προθεσμίας, η πάροδος της οποίας είχε επιφέρει την απόσβεση του δικαιώματος των αναιρεσίβλητων να συνάψουν με αυτήν την ένδικη σύμβαση έργου με "όρους ανάλογους" προς αυτούς της αναφερομένης στο αναιρετήριο συμβάσεως, οπότε έπρεπε να συναφθεί η σύμβαση αυτή με "όρους ανταγωνιστικούς", μολονότι είχε υποχρέωση να το λάβει αυτεπαγγέλτως αφού επρόκειτο για νόμιμη αποσβεστική προθεσμία. Ο λόγος αυτός, όπως διατυπώνεται στο αναιρετήριο, είναι, προεχόντως, απαράδεκτος, εφόσον ο μη ληθφείς υπόψη ισχυρισμός είναι επουσιώδης και δεν ασκεί επίδραση στο διατακτικό της αποφάσεως. Και τούτο διότι η παράλειψη του διατακτικού δικαστηρίου να απαντήσει στον προβληθέντα ενώπιόν του ισχυρισμό περί υπάρξεως αποσβεστικής προθεσμίας, δεν θεμελιώνει άνευ ετέρου λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 34 §2 στοιχ. ββ και δδ του ν. 2735/1999, ούτε με τις ειδικότερες μορφές της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχείρισης και του δικαιώματος ακροάσεως καθώς και της ακροαματικής και γραπτής διαδικασίας, εφόσον η αναιρεσείουσα δεν εμποδίσθηκε να προβάλει και να αναπτύξει τους ισχυρισμούς της περί αποσβέσεως του δικαιώματος της αναιρεσίβλητης, ούτε βέβαια η παράλειψη αυτή, του διαιτητικού δικαστηρίου είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη. Σε κάθε περίπτωση όμως, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο έλαβε υπόψη τον ανωτέρω ισχυρισμό και τον απέρριψε με την αιτιολογία, ότι η ανωτέρω προθεσμία, ταχθείσα με το Πρωτόκολλο της 19-12-1994 το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 2299/1995, δεν αποτελεί αποσβεστική προθεσμία αλλά προθεσμία εκπληρώσεως και για το λόγο αυτό απέρριψε τους 3ο και 8ο λόγους ακυρώσεως που θεμέλιο είχαν ότι η διαιτητική απόφαση (μη λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω αποσβεστική προθεσμία) ήταν αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα (άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ ν. 2735/1999). Επομένως ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ του ν. 2735/1999, διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, αν το δικαστήριο κρίνει ότι "η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα". Η δημόσια τάξη στο πλαίσιο του άρθρου αυτού πρέπει να ερμηνευθεί στενά και συνεπώς θεμελιώνεται λόγος ακυρώσεως μόνον αν προσβάλλονται σοβαρά πολύ θεμελιώδεις αρχές ηθικής και δικαιοσύνης. Από την αναφορά του νόμου ότι το δικαστήριο ακυρώνει τη διαιτητική απόφαση αν "η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα", ευθέως συνάγεται ότι αναφέρεται στη δημόσια τάξη κατά την έννοια του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Το εννοιολογικό περιεχόμενο της δημοσίας τάξεως στο άρθρο 33 ΑΚ ταυτίζεται με εκείνο της "διεθνούς δημοσίας τάξεως" του άρθρου 34 παρ. 2β περ. ββ. Αποτελείται δε από το σύνολο πρωταρχικής, βασικής και θεμελιώδους σημασίας αρχών και αντιλήψεων που διέπουν την κοινωνική ζωή σε ένα Κράτος κατά συγκεκριμένο χρόνο και που ενδέχεται να διαφέρουν από κοινωνία σε κοινωνία. Γι' αυτό πρόκειται για έννοια κατ' εξοχήν εθνική, που διαφέρει από Κράτος σε Κράτος. Επομένως πρόκειται για τη δημόσια τάξη στο πεδίο του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, όπως αυτή είναι γνωστή στο άρθρο 33 ΑΚ και για το λόγο αυτό, προς άρση ερμηνευτικής παρανοήσεως, διευκρινίζεται ρητά από την άνω διάταξη. Δεν πρόκειται επομένως για κανόνες αναγκαστικού δικαίου, δηλαδή για κανόνες δημοσίας τάξεως κατά το άρθρο 3 ΑΚ. Η δημόσια τάξη του άρθρου 33 ΑΚ δεν αποτελείται από κανόνες αλλά από θεμελιώδεις γενικές αρχές και αντιλήψεις οι οποίες δεν αποκλείεται μερικές φορές να εκφράζονται ή αποδίδονται μέσω συγκεκριμένων κανόνων δικαίου. Το εννοιολογικό περιεχόμενο της διεθνούς δημοσίας τάξεως στο άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ, του ν. 2735/1999 η οποία ταυτίζεται με τη δημόσια τάξη του άρθρου 33 ΑΚ, διαφέρει από τους αναγκαστικούς κανόνες δικαίου (jus cogens) του άρθρου 3 ΑΚ. Ο όρος δημόσια τάξη του άρθρου 33 διαφέρει από τον ομόηχο όρο του ουσιαστικού δικαίου όπως αυτός που χρησιμοποιείται στο άρθρο 3 ΑΚ. Οι αναγκαστικοί κανόνες εμποδίζουν απλώς τη διαφορετική βούληση των υποκειμένων δικαίου να δημιουργήσει έννομα αποτελέσματα, αλλά δεν εμποδίζουν την εφαρμογή του εφαρμοστέου ξένου δικαίου από το δικαστή ή το διαιτητή ούτε την ισχύ ή την παραγωγή δεδικασμένου ή την εκτελεστότητα μιας (ξένης) δικαστικής ή διαιτητικής αποφάσεως σε ένα Κράτος ούτε την ισχύ μιας διαιτητικής αποφάσεως στο Κράτος εκδόσεώς της ή σε άλλο Κράτος. Αυτό θα συμβεί, μόνον όταν η εφαρμογή του ξένου δικαίου ή οι συνέπειες της αποφάσεως θίγουν όχι ένα απλώς αναγκαστικό κανόνα δικαίου, αλλά τις βασικές και θεμελιώδεις αντιλήψεις της κοινωνίας και διαταράσσουν τον ομαλό βιοτικό ρυθμό της. Περαιτέρω, η λειτουργία της δημοσίας τάξεως στο άρθρο 33 ΑΚ συνίσταται στη μη εφαρμογή του εφαρμοστέου στην Ελλάδα αλλοδαπού δικαίου, αν η εφαρμογή του θίγει την ελληνική δημόσια τάξη. Δεν παρεμβαίνει όμως η ελληνική δημόσια τάξη για να εμποδίσει την εφαρμογή στην Ελλάδα του εφαρμοστέου ελληνικού δικαίου. Το άρθρο 33 ΑΚ, όταν στην Ελλάδα εφαρμόζεται ελληνικό δίκαιο, δεν έχει πεδίο εφαρμογής και λειτουργίας. Επομένως η αντίθεση στην ελληνική δημόσια τάξη (κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ) θεμελιώνει -κατά το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ- λόγο ακύρωσης μίας διαιτητικής αποφάσεως, που εκδίδεται στην Ελλάδα επί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, μόνον στις περιπτώσεις που το διαιτητικό δικαστήριο καλείται από τον κατάλληλο κανόνα συγκρούσεως ι.δ.δ.δ. και εφαρμόζει ξένο δίκαιο. Αν το διαιτητικό δικαστήριο κατά την ερμηνεία ή εφαρμογή του ελληνικού δικαίου ερμήνευσε εσφαλμένα ή παραβίασε κανόνες αυτού (του

ελληνικού δικαίου), τα σφάλματά του δεν ελέγχονται με αγωγή ακυρώσεως. Ούτε πάλι μπορούν να υποβληθούν έμμεσα σε έλεγχο μέσω επικλήσεως της δημοσίας τάξεως, η οποία μοναδικό σκοπό έχει να καλύψει ορισμένες ακραίες περιπτώσεις παραβιάσεων θεμελιωδών αρχών ηθικής και δικαιοσύνης, οι οποίες δεν υπάγονται σε άλλο λόγο ακυρώσεως. Είναι δε αδιάφορο για τη λειτουργία της δημοσίας τάξεως στο άρθρο 33 ΑΚ και στο άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ του ν. 2735/1999 αν οι παραβιασθέντες κανόνες του ελληνικού δικαίου είναι απλοί κανόνες νόμων ή διεθνών συμβάσεων που επικυρώθηκαν κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος (δηλαδή αυξημένης τυπικής ισχύος) ή και συνταγματικοί. Οι συνταγματικοί κανόνες δεν απηχούν όλοι, μόνον και μόνον επειδή είναι συνταγματικοί, αντιλήψεις δημοσίας τάξεως κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ. Διαφορετικό είναι το ζήτημα ότι, αν ένα δικαστήριο τους παραβιάσει, τότε εσφαλμένα πράττει και η απόφασή του ελέγχεται, αλλά μόνον με τα μέσα και στον βαθμό που η έννομη τάξη για κάθε τέτοια απόφαση προβλέπει λ.χ. με ένδικα μέσα για αποφάσεις. Αν πρόκειται για απόφαση διαιτητική, σε διεθνή εμπορική διαιτησία, ένδικα μέσα δεν χωρούν, παρά μόνον αγωγή ακυρώσεως και για περιοριστικά προβλεπόμενους λόγους, μεταξύ των οποίων δεν περιλαμβάνεται κατ' άρθρο 34 ν. 2735/1999 η παραβίαση αναγκαστικού κανόνα δικαίου (εθνικής ή διεθνούς προελεύσεως). Συγκριτικά αναφέρεται ότι επί εθνικής διαιτησίας στο εδάφιο 6 του άρθρου 897 ΚΠολΔ ορίζεται ότι: " Η διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, ολικά ή εν μέρει, μόνο με δικαστική απόφαση...αν είναι αντίθετη προς διατάξεις δημόσιας τάξης ή προς τα χρηστά ήθη". Κρίθηκε δε (ολομΑΠ 14/2015) ότι κατά την έννοια του εδαφίου αυτού, ως διατάξεις δημοσίας τάξεως, η παραβίαση των οποίων δικαιολογεί τη δικαστική ακύρωση της διαιτητικής αποφάσεως επί εσωτερικής διαιτησίας, νοούνται (όχι όλοι αλλά) οι κανόνες αναγκαστικού δικαίου που έχουν θεσπισθεί πρωτίστως για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και συνθέτουν τα πολιτειακά, πολιτιστικά, κοινωνικά ή οικονομικά θεμέλια της ημεδαπής έννομης τάξης, συγκροτούν δηλαδή τη δημόσια τάξη, υπό έννοια προσομοιάζουσα προς εκείνη του άρθρου 33 ΑΚ. Γι' αυτό η παραβίαση κανόνων αναγκαστικού δικαίου τεθέντων πρωτίστως προς εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων δεν δικαιολογεί ακύρωση της διαιτητικής αποφάσεως και εκφεύγει του ουσιαστικού δικαστικού ελέγχου.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα είχε προβάλλει στο Εφετείο ως λόγο ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως ότι είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ διότι το διαιτητικό δικαστήριο δέχθηκε ότι το Πρωτόκολλο της 4ης Συνόδου της Μικτής Ελληνορωσικής Επιτροπής, που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Φ0544/ΑΣ94/Μ5354/ 29.7.2002 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, Αναπτύξεως, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γεωργίας, Πολιτισμού και Μεταφορών - Επικοινωνιών, αποτελεί "Επαναληπτική συγκεκριμένη συμφωνία τεχνικής φύσεως" και μια "απαιτούμενη σύμβαση" μεταξύ των μερών, που ωστόσο δεν έχει κυρωθεί με νόμο και, συνεπώς, δεν έχει την ίδια ισχύ με την υπερνομοθετικής ισχύος διακρατική συμφωνία, που καταρτίσθηκε μεταξύ Ελλάδος και Ρωσίας και κυρώθηκε με τους νόμους 1748/1988, 2032/1992, 2249/1992 και 2299/1995. Επίσης, διότι δέχθηκε (το διαιτητικό δικαστήριο) και ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της Διεθνούς Συμβάσεως της Βιέννης περί του Δικαίου των Συνθηκών, το πρωτόκολλο αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί "μεταγενέστερη συμφωνία" μεταξύ των μερών ή "μεταγενέστερη πρακτική " σχετικά με την ερμηνεία της εν λόγω διακρατικής συμφωνίας ή σχετικά με την εφαρμογή της και ότι η εν λόγω Μικτή Ελληνορωσική Επιτροπή δεν μπορούσε να τροποποιήσει

καθιονδήποτε τρόπο την εν λόγω διακρατική συμφωνία. Περαιτέρω, ισχυρίσθηκε ότι με τις παραδοχές αυτές το διαιτητικό δικαστήριο παραβίασε τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η οποία συνιστά μία από τις θεμελιώδεις πολιτειακού χαρακτήρα διατάξεις της ελληνικής έννομης τάξεως και συνεπώς παραβίασε την διεθνή δημόσια τάξη, κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ, διότι το Πρωτόκολλο της εν λόγω Μικτής Επιτροπής από της εγκρίσεώς του με την ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση κατέστη αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω διακρατικής συμφωνίας, που καταρτίσθηκε μεταξύ Ελλάδος και Ρωσίας και κυρώθηκε με τους νόμους 1748/1988, 2032/1992, 2249/1992 και 2299/1995 και ως εκ τούτου απέκτησε υπερνομοθετική ισχύ, τροποποιώντας την ανωτέρω διακρατική συμφωνία με αποτέλεσμα η σύναψη της ένδικης συμβάσεως έργου, για την οποία υπήρχε η έριδα για το ύψος της εργολαβικής αμοιβής, έπρεπε να γίνει με όρους "ανταγωνιστικούς" κατά τα προβλεπόμενα Πρωτόκολλο της 4ης Συνόδου της Μικτής Ελληνορωσικής Επιτροπής και όχι με "όρους ανάλογους" προς αυτούς της αναφερομένης στο αναιρετήριο συμβάσεως. Το Εφετείο, αφού έκρινε το λόγο αυτό νόμιμο, τον απέρριψε τελικά ως αβάσιμο κρίνοντας ότι, εφόσον το Πρωτόκολλο της εν λόγω Μικτής Επιτροπής δεν κυρώθηκε με νόμο κατά το άρθρο 28 Συντάγματος, αλλά με υπουργική απόφαση, δεν μπορούσε ως μεταγενέστερο να τροποποιήσει το Πρωτόκολλο της 19.12.1994 και να κατισχύσει αυτού, ορθά το διαιτητικό δικαστήριο έκρινε ότι το ύψος της εργολαβικής αμοιβής δεν έπρεπε να καθορισθεί με όρους "ανταγωνιστικούς" και απέρριψε το σχετικό αντίθετο ισχυρισμό τη αναιρεσεύουσας. Η τελευταία με το δεύτερο και τρίτο σκέλος του τέταρτου λόγου αναιρέσεως αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση πλημμέλειες από τους αριθμούς 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ συνισταμένες στο ότι το Εφετείο, κρίνοντας έτσι, παραβίασε ευθέως και εκ πλαγίου τη διάταξη του άρθρου 28 του Συντάγματος διότι για την απόκτηση υπερνομοθετικής ισχύος του Πρωτοκόλλου της εν λόγω Μικτής Επιτροπής αρκούσε η έγκρισή του με την ανωτέρω κοινή υπ' αριθ. Φ0544/ΑΣ94/Μ5354/29.7.2002 Υπουργική απόφαση. Όμως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής απόφασης ήταν απορριπτέος ως μη νόμιμος, αφού σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην προηγηθείσα μείζονα σκέψη το διαιτητικό δικαστήριο εφάρμοσε εν προκειμένω αποκλειστικά ελληνικό δίκαιο. Άρα, η προσβαλλόμενη (ως λόγος ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως εκδοθείσας επί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας) αντίθεση στην ελληνική δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ δεν ήταν ικανή να θεμελιώσει -κατά το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ- λόγο ακύρωσης διότι το διαιτητικό δικαστήριο δεν εφάρμοσε αλλοδαπό δίκαιο. Όπως προαναφέρθηκε, ο ακυρωτικός αυτός λόγος δικαιολογείται μόνον στις περιπτώσεις που το διαιτητικό δικαστήριο καλείται από τον κατάλληλο κανόνα συγκρούσεως ι.δ.δ.δ. και εφαρμόζει ξένο δίκαιο. Αν κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των προαναφερόμενων κανόνων του ελληνικού δικαίου το διαιτητικό δικαστήριο εσφαλμένα ερμήνευσε ή παραβίασε κανόνες αυτού (του ελληνικού δικαίου), έστω και αν είναι ή όχι αυξημένης τυπικής ισχύος, τα σφάλματά του δεν ελέγχονται με αγωγή ακυρώσεως και δη με λόγο εκ του άρθρου 34 παρ. 2β περ. ββ ν. 2735/1999. Επομένως το Εφετείο, ορθά σε κάθε περίπτωση έκρινε κατ' αποτέλεσμα και απέρριψε τον ανωτέρω λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης και πρέπει, με αντικατάσταση της εσφαλμένης αιτιολογίας της με τη σωστή ως άνω αιτιολογία, να απορριφθεί κατά το άρθρο 578 ΚΠολΔ ο από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ λόγος. Εξάλλου, και η από τον αριθμό 19 του ίδιου ως άνω άρθρου πλημμέλεια είναι απορριπτέα ως στηριζόμενη επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, αφού κατά τα

προεκτεθέντα, ο συναρτώμενος με αυτόν λόγος ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης είναι μη νόμιμος ώστε να μη νοείται εκ πλαγίου παραβίαση της διάταξης αυτής, αφού δεν είναι νοητή η διατύπωση παραδοχής επί της ουσίας.

Οι ερμηνευτικοί κανόνες των άρθρων 173 και 200 ΑΚ εφαρμόζονται για την ερμηνεία των δικαιοπραξιών σε κάθε περίπτωση, κατά την οποία υπάρχει κενό στην ερμηνευόμενη σύμβαση ή αμφιβολία ως προς τις δηλώσεις βουλήσεως των συμβληθέντων και όχι για την ερμηνεία διατάξεως ουσιαστικού νόμου (ΑΠ 599/2004, ΑΠ 1012/1995). Επομένως η μη προσφυγή στους ως άνω ερμηνευτικούς κανόνες προκειμένου περί ερμηνείας ουσιαστικής διατάξεως δεν ιδρύει τον εκ του άρθρου 559 παρ. 1 ΚΠολΔ λόγο αναιρέσεως. Κατ' ακολουθίαν ο τέταρτος λόγος του αναιρετηρίου κατά το τέταρτο σκέλος του, με τον οποίο ψέγεται το Εφετείο ότι παραβίασε διατάξεις ουσιαστικού νόμου (διατάξεις του Πρωτοκόλλου της 19.12.1994 που κυρώθηκε με το ν. 2299/1995), διότι για την ερμηνεία αυτών δεν προσέφυγε όπως όφειλε στους ερμηνευτικούς κανόνες των άρθρων 173 και 200 ΑΚ, είναι απαράδεκτος.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 118 αριθ. 4, 566 παρ. 1 και 577 παρ. 3 ΚΠολΔ προκύπτει ότι για το ορισμένο του λόγου αναίρεσης με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου (559 αριθ. 1 ΚΠολΔ) πρέπει με σαφήνεια και πληρότητα να καθορίζονται, πλην άλλων, η συγκεκριμένη διάταξη του ουσιαστικού δικαίου που παραβιάσθηκε και το αποδιδόμενο στο δικαστήριο νομικό σφάλμα ως προς την ερμηνεία ή εφαρμογή της και, επιπλέον, εφόσον κρίθηκε κατ' ουσίαν η υπόθεση, τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας, υπό τα οποία συντελέσθηκε η προβαλλόμενη παραβίαση του κανόνα ουσιαστικού δικαίου, καθώς και η επίδραση που είχε το σφάλμα στο διατακτικό της απόφασης (ΟΛΑΠ 18/2005, 28/1998 και 1/1995).

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με το πέμπτο σκέλος του ίδιου (τέταρτου) λόγου αναίρεσης αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια διότι το Εφετείο "παραβίασε ευθέως τις διατάξεις του άρθρου 2 του Προσαρτήματος της 1.7.1993 διακρατικής συμφωνίας όπως αντικαταστάθηκε με το Πρωτόκολλο της 19.12.1994, καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 2, 26, 27, 31 και 32 της Διεθνούς Σύμβασης της Βιέννης περί του Δικαίου των Συνθηκών" δεχόμενο όσα αναφέρει. Ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος προεχόντως λόγω της αοριστίας του εφόσον δεν αναφέρεται για την πληρότητά του ποία ήταν η επίδραση που είχε το ανωτέρω σφάλμα στο διατακτικό της απόφασης, δηλαδή ποία ήταν η έννομη συνέπεια που καταγνώσθηκε σε βάρος της από την προβαλλόμενη παραβίαση. Δηλαδή δεν προσδιορίζει αν οι παραδοχές αυτές που προσβάλλει ως εσφαλμένες είχαν ως αποτέλεσμα την απόρριψη κάποιου νόμιμου -και ποίου- λόγου ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής απόφασης.

Απορριπτέος ως απαράδεκτος είναι ο ίδιος λόγος και ως προς το έκτο σκέλος του, με τον οποίο η αναιρεσείουσα αποδίδει στην προσβαλλόμενη πλημμέλεια από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, ισχυριζόμενη ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη του μία σειρά επιχειρημάτων και ισχυρισμών προς υποστήριξη των προαναφερόμενων θέσεων της ως προς το χαρακτήρα της δίμηνης προθεσμίας. Πέραν του ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη του και απέρριψε τους ισχυρισμούς της, οι τελευταίοι δεν συνιστούν "πράγματα", κατά την έννοια του άρθρου 559 αριθ. 8 ΚΠολΔ αλλά νομικά επιχειρήματα που τείνουν στο καθορισμό του κατ' αυτήν ορθού νοήματος του περιεχομένου του Πρωτοκόλλου της 4ης Συνόδου της Μικτής Ελληνορωσικής Επιτροπής της 20.11.2001.

Κατά το άρθρο 559 αριθ. 14 του ΚΠολΔ ιδρύεται λόγος αναίρεσης, αν το δικαστήριο παρά το νόμο κήρυξε ή δεν κήρυξε ακυρότητα, έκπτωση από δικαίωμα ή απαράδεκτο. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως αναφέρεται σε ακυρότητες, δικαιώματα και απαράδεκτα από το δικονομικό μόνο δίκαιο.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση την από τον αριθμό 14 του άρθρου 559 ΚΠολΔ πλημμέλεια διότι παρά το νόμο απέρριψε ως απαράδεκτο τον προβληθέντα απ' αυτήν ενώπιον του Εφετείου λόγο ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως για παράλειψη έρευνας (από το διαιτητικό δικαστήριο) της από το άρθρο 281 ΑΚ ενστάσεως που είχε προβάλλει προς αυτό. Από την επισκόπηση της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι επί του λόγου αυτού ακυρώσεως το Εφετείο δέχθηκε τα ακόλουθα: "Η ενάγουσα, με τον τέταρτο λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, ισχυρίζεται ότι η τελευταία πρέπει να ακυρωθεί, διότι το Διαιτητικό Δικαστήριο παρέλειψε να ερευνήσει την προβληθείσα από αυτήν ένσταση περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος των εναγομένων-προσφευγόντων και σε κάθε περίπτωση διότι η άσκηση της αγωγής, με την οποία οι τελευταίοι ζήτησαν να αναγνωρισθεί ότι το τίμημα για την εκτέλεση του επίμαχου έργου έπρεπε να οριστεί στο ποσόν των 31.290.000 €, αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 281 ΑΚ, διότι Ωστόσο, ο λόγος αυτός, ανεξαρτήτως του ότι η ενάγουσα δεν προέβαλε κατά τρόπο παραδεκτό τέτοια ένσταση προς κρίση ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, με δεδομένο ότι μοναδική πηγή από την οποία το δικαστήριο θα αντλήσει το πραγματικό υλικό του για να διαγνώσει την αντίθεση της διαιτητικής απόφασης προς την διεθνή δημόσια τάξη είναι η ίδια η διαιτητική απόφαση, ελέγχεται απορριπτέως ως μη νόμιμος. Και τούτο, διότι, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης η καταχρηστική άσκηση του αχθέντος προς διαιτητική κρίση δικαιώματος, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν το περιεχόμενο της άγει σε ανεπίτρεπτη, σύμφωνα και με τις προεκτεθείσες σκέψεις, επανεξέταση της υπόθεσης από νομική και ουσιαστική άποψη. Σε τέτοια απαράδεκτη επανεξέταση της ουσίας της υπόθεσης άγει και ο πέμπτος λόγος ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης, με τον οποίο η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι το Διαιτητικό Δικαστήριο παρέλειψε να ερευνήσει την προβληθείσα ένσταση ότι η αξίωση των εναγομένων περί καθορισμού του συμβατικού τιμήματος στο ποσόν των 31.290.000 € αντίκειται στην καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, μη συναρτώμενη με το πραγματικό κόστος του έργου, κατά παράβαση του άρθρου 288 ΑΚ. Κατά συνέπεια και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμος." Επομένως το Εφετείο δεν κήρυξε κάποιο δικονομικό απαράδεκτο αναφορικά με τον εξεταζόμενο λόγο ακυρώσεως αλλά τον απέρριψε με τις επάλληλες αιτιολογίες ότι πρώτον δεν είναι νόμιμος (για τους λόγους που εξηγεί) και δεύτερο, στην ουσία εξεταζόμενος, ότι είναι αβάσιμος διότι δεν αποδείχθηκε ότι η αναιρεσείουσα είχε προτείνει παραδεκτά ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου μία τέτοια ένσταση. Επομένως, ο λόγος αυτός αναιρέσεως είναι αβάσιμος, διότι στηρίζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι το ως άνω αίτημά της απορρίφθηκε τάχα ως απαράδεκτο, ενώ από το όλο περιεχόμενο της προσβαλλόμενης προκύπτει ότι αυτό κρίθηκε μη νόμιμο και με επάλληλη αιτιολογία κατ' ουσίαν ως αβάσιμο.

Κατά το άρθρο 559 αριθ. 8 β' περ. ΚΠολΔ, ιδρύεται λόγος αναίρεσης της απόφασης και αν το δικαστήριο παρά το νόμο δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Πράγματα, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, είναι οι αυτοτελείς ισχυρισμοί των διαδίκων που συγκροτούν την

ιστορική βάση και επομένως θεμελιώνουν το αίτημα της αγωγής, ανταγωγής, ένστασης ή αντένστασης και όχι οι ισχυρισμοί που αποτελούν άρνηση της αγωγής ή επιχειρήματα νομικά ή πραγματικά, τα οποία αντλούνται από το νόμο ή από την εκτίμηση των αποδείξεων. Πράγμα συνεπώς, υπό την έννοια αυτή, αποτελεί και ο λόγος ακυρώσεως διαιτητικής αποφάσεως. Δεν στοιχειοθετείται όμως ο λόγος αυτός αν ο ισχυρισμός που δεν λήφθηκε υπόψη είναι μη νόμιμος και συνεπώς δε θεωρείται ουσιώδης, αφού δεν ασκεί επίδραση στην έκβαση της δίκης (Ολ ΑΠ 2/1989). Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ του ν. 2735/1999, διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, αν το δικαστήριο κρίνει ότι "η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα". Όπως προαναφέρθηκε, η λειτουργία της δημοσίας τάξεως στο άρθρο 33 ΑΚ συνίσταται στη μη εφαρμογή του εφαρμοστέου στην Ελλάδα (δυνάμει συγκεκριμένου κανόνα συγκρούσεως ι.δ.δ.δ.) αλλοδαπού δικαίου, αν η εφαρμογή του θίγει την ελληνική δημόσια τάξη. Δεν παρεμβαίνει όμως η ελληνική δημόσια τάξη για να εμποδίσει την εφαρμογή στην Ελλάδα του εφαρμοστέου ελληνικού δικαίου. Το άρθρο 33 ΑΚ, όταν στην Ελλάδα εφαρμόζεται ελληνικό δίκαιο, δεν έχει πεδίο εφαρμογής και λειτουργίας. Αν κατά την ερμηνεία ή εφαρμογή του ελληνικού δικαίου το διαιτητικό δικαστήριο εσφαλμένα ερμήνευσε ή παραβίασε κανόνες αυτού (του ελληνικού δικαίου), τα σφάλματά του δεν ελέγχονται με αγωγή ακυρώσεως. Ούτε πάλι μπορούν να υποβληθούν έμμεσα σε έλεγχο μέσω επικλήσεως της δημοσίας τάξεως, η οποία μοναδικό σκοπό έχει να καλύψει ορισμένες ακραίες περιπτώσεις παραβιάσεων θεμελιωδών αρχών ηθικής και δικαιοσύνης, οι οποίες δεν υπάγονται σε άλλον λόγο ακυρώσεως. Είναι δε απολύτως αδιάφορο για τη λειτουργία της δημοσίας τάξεως στο άρθρο 33 ΑΚ και στο άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ του ν. 2735/1999 αν οι παραβιασθέντες κανόνες του ελληνικού δικαίου είναι απλοί κανόνες νόμων ή διεθνών συμβάσεων που επικυρώθηκαν κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος (δηλαδή αυξημένης τυπικής ισχύος) ή και συνταγματικοί.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα είχε προβάλλει στο Εφετείο ως λόγο ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως ότι η τελευταία είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ διότι το διαιτητικό δικαστήριο, κατά παράβαση των αρχών της ακροάσεως των διαδίκων και της δίκαιης δίκης, παρέλειψε να ερευνήσει την από το άρθρο 281 ΑΚ ένσταση που είχε προβάλλει παραδεκτά με αποτέλεσμα να μη καθορισθεί δίκαια η οφειλόμενη απ' αυτήν εργολαβική αμοιβή. Ότι για τους λόγους αυτούς παραβιάσθηκε σε βάρος της η διάταξη του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ με τελικό αποτέλεσμα η εκδοθείσα διαιτητική απόφαση, υπό τις παραλείψεις αυτές, να είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ. Το Εφετείο, όπως αναφέρεται στο αμέσως προηγούμενο λόγο αναιρέσεως, απέρριψε τον ανωτέρω λόγο ακυρώσεως με την επάλληλη αιτιολογία ότι πρώτον δεν είναι νόμιμος (για τους λόγους που εξηγεί) και δεύτερο, στην ουσία εξεταζόμενος, ότι είναι αβάσιμος διότι δεν αποδείχθηκε ότι η αναιρεσείουσα είχε προτείνει παραδεκτά ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου μία τέτοια ένσταση. Είναι αλήθεια ότι το Εφετείο, για τη διατύπωση του πορίσματός του, δεν έλαβε υπόψη του τον λόγο ακυρώσεως, όπως τον διατύπωσε κατά τα ανωτέρω η αναιρεσείουσα, αλλά αντίθετα έλαβε υπόψη του λόγο με διαφορετικό περιεχόμενο και συγκεκριμένα ότι ως λόγος ακυρώσεως προβαλλόταν η ίδια η ένσταση καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος, ενώ τέτοιος λόγος δεν είχε προταθεί. Ενόψει αυτών η αναιρεσείουσα

αποδίδει στην προσβαλλόμενη με το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως αιτίαση από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ διότι (όπως εκτιμάται ο προκείμενος λόγος) το Εφετείο παρέλειψε να λάβει υπόψη του τον ως άνω προταθέντα λόγο ακυρώσεως και αντ' αυτού έλαβε υπόψη του λόγο με άλλο περιεχόμενο αν και δεν είχε προταθεί. Ωστόσο, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής απόφασης ήταν απορριπτέος ως μη νόμιμος, αφού -σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην προηγηθείσα μείζονα σκέψη- το διαιτητικό δικαστήριο (όπως προκύπτει από την επισκόπηση της αποφάσεώς του) εφάρμοσε εν προκειμένω αποκλειστικά ελληνικό δίκαιο. Άρα, η προσβαλλόμενη (ως λόγος ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής αποφάσεως εκδοθείσας επί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας) αντίθεση στην ελληνική δημόσια τάξη κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ δεν ήταν ικανή να θεμελιώσει -κατά το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ- λόγο ακύρωσης διότι το διαιτητικό δικαστήριο δεν εφάρμοσε αλλοδαπό δίκαιο. Όπως προαναφέρθηκε, ο λόγος αυτός δικαιολογείται μόνον στις περιπτώσεις που το διαιτητικό δικαστήριο καλείται από τον κατάλληλο κανόνα συγκρούσεως ι.δ.δ.δ. και εφαρμόζει ξένο δίκαιο. Αν κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των προαναφερόμενων κανόνων του ελληνικού δικαίου το διαιτητικό δικαστήριο εσφαλμένα ερμήνευσε ή παραβίασε κανόνες αυτού (του ελληνικού δικαίου), έστω και αν είναι ή όχι αυξημένης τυπικής ισχύος, τα σφάλματά του δεν ελέγχονται με αγωγή ακυρώσεως και μάλιστα του άρθρου 34 παρ. 2β περ. ββ ν. 2735/1999. Εφόσον λοιπόν ο ισχυρισμός (λόγος ακυρώσεως) που η αναιρεσείουσα είχε προβάλλει δεν ήταν νόμιμος, δεν θεωρείται ουσιώδης, αφού δεν ασκεί επίδραση στην έκβαση της δίκης. Επομένως ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση με το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως αιτίαση από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, συνιστάμενη στο ότι το Εφετείο κρίνοντας, όπως ανωτέρω αναφέρεται, παραβίασε ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 18 και 34 ν. 2735/1999, 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και 20 του Συντάγματος. Ωστόσο, ο λόγος αυτός ακυρώσεως της ένδικης διαιτητικής απόφασης ήταν μη νόμιμος, αφού σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην προηγηθείσα μείζονα σκέψη η προσβαλλόμενη, ως λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως που εκδόθηκε επί διεθνούς εμπορικής διαιτησίας, αντίθεση στην ελληνική δημόσια τάξη (κατά την έννοια του άρθρου 33 ΑΚ) δεν ήταν ικανή να θεμελιώσει -κατά το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ - λόγο ακύρωσης διότι το δικαστήριο εφάρμοσε εν προκειμένω αποκλειστικά ελληνικό δίκαιο. Επομένως το Εφετείο, σωστά σε κάθε περίπτωση έκρινε κατ' αποτέλεσμα απορρίπτοντας τον λόγο αυτό, μετά δε την αντικατάσταση της εσφαλμένης αιτιολογίας της με τη σωστή ως άνω αιτιολογία (Ολ ΑΠ 37/1996) ο ως άνω λόγος κατά το οικείο αυτό μέρος του είναι αβάσιμος. Εξάλλου, και από τον αριθμό 14 αιτίαση που επικουρικά προβάλλεται είναι απορριπτέα ως στηριζόμενη επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, αφού κατά τα προεκτεθέντα ο συναρτώμενος με αυτήν λόγος ακυρώσεως της διαιτητικής απόφασης απορρίφθηκε από το Εφετείο ως μη νόμιμος και όχι ως απαράδεκτος.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ του ν. 2735/1999, διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, αν το δικαστήριο κρίνει ότι "η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα". Η έλλειψη όμως αιτιολογίας από το διαιτητικό δικαστήριο καθ' εαυτή δεν προσβάλλει τη δημόσια τάξη. Όπως συναφώς έγινε δεκτό (Ολ ΑΠ 11/2009), η έλλειψη αιτιολογίας σε αλλοδαπή διαιτητική ή δικαστική απόφαση δεν εμποδίζει για λόγους δημοσίας τάξεως την αναγνώρισή της και την κήρυξή της εκτελεστής στην

Ελλάδα. Και ναι μεν κατά το άρθρο 25 παρ. 2 του Κανονισμού Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (1998), η διαιτητική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη, ενώ κατά το άρθρο 31 παρ. 2 ν. 2735/1999 "η διαιτητική απόφαση πρέπει να περιέχει αιτιολογικό", πλην όμως τούτο δεν σημαίνει ότι απαιτείται η ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, όπως απαιτείται κατά συνταγματική επιταγή (άρθρο 93 παρ. 3 Συντ.) για τις δικαστικές αποφάσεις, των οποίων η επάρκεια των νομικών και ουσιαστικών αιτιολογιών ελέγχεται με ένδικα μέσα. Τέτοιος έλεγχος δεν προβλέπεται, όταν πρόκειται για διαιτητική απόφαση. Σε αυτήν αρκεί μία, έστω και ελλιπής, αιτιολογία εκ μέρους του διαιτητού, ο οποίος ενδεχομένως να μη είναι νομικός, εξοικειωμένος με την ειδική και πλήρη αιτιολόγηση της αποφάσεως. Περαιτέρω, ο κανόνας του άρθρου 31 παρ. 2 ν. 2735/1999 δεν απηχεί αντιλήψεις της κατ' άρθρο 33 ΑΚ δημοσίας τάξεως, δεδομένου ότι είναι ενδοτικού δικαίου, αφού σύμφωνα με την ίδια διάταξη τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι δεν απαιτείται αιτιολογικό στη διαιτητική απόφαση. Επομένως, μόνη η έλλειψη αιτιολογίας δεν υποκρύπτει προσβολή της δημοσίας τάξεως, διότι δεν συνεπάγεται χωρίς άλλο παραβίαση του υπερασπιστικού δικαιώματος του διαδίκου και γι' αυτό δεν συνιστά λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα πρόβαλε ως λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως, ότι το διαιτητικό δικαστήριο δέχθηκε ότι το προσαρμοστέο συμβατικό εργολαβικό αντάλλαγμα ανέρχεται σε 27.363.527,60 € χωρίς καμία αιτιολογία και συγκεκριμένα χωρίς να λάβει υπόψη του και να αιτιολογήσει το μέγεθος αυτό με βάση τις παραμέτρους, που το ίδιο έθεσε, το μέγεθος του έργου, τα δομικά του συστατικά, τις συγκεκριμένες γεωτεχνικές συνθήκες, τη μορφολογία της διαδρομής, τον διαφορετικό βαθμό δυσκολιών, τον προγραμματισμό και τον σχεδιασμό του αρχικού έργου και την οικονομική και χρηματοοικονομική κατάσταση των δύο χωρών, Ελλάδας και Ρωσίας, η έλλειψη δε αιτιολογιών επί του ουσιώδους τούτου ζητήματος του τρόπου υπολογισμού του πραγματικού τιμήματος υποκρύπτει παραβίαση του υπερασπιστικού δικαιώματος της. Το Εφετείο απέρριψε το ανωτέρω λόγο ακυρώσεως ως μη νόμιμο δεχθέν τα ακόλουθα: "... ο λόγος αυτός ακύρωσης ελέγχεται απορριπτέος ως μη νόμιμος, αφού από την έλλειψη αιτιολογίας της διαιτητικής απόφασης δεν ιδρύεται λόγος ακύρωσης αυτής. Πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι η έλλειψη αιτιολογίας ή η ελλιπής αιτιολογία ή οι αντιφατικές αιτιολογίες δεν αρκούν για να θεμελιώσουν τον προβλεπόμενο στο άρθρο 34 παρ. 2 περ. β περ. ββ του Ν. 2735/1999 λόγο ακύρωσης (της αντίθεσης της διαιτητικής απόφασης προς τη διεθνή δημόσια τάξη), εφόσον αποτελούν λόγο αναίρεσης της απόφασης και όχι λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης. Έτσι, η αγωγή ακύρωσης διαιτητικής απόφασης επί διεθνούς διαιτησίας για έλλειψη αιτιολογιών δεν μπορεί να υποκαταστήσει την απαγορευμένη κατά της απόφασης αυτής άσκηση ένδικων μέσων και δη αναίρεσης". Κρίνοντας έτσι το Εφετείο, ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ, 31 παρ. 2 ν. 2738/1999, σε συνδυασμό με τα άρθρα 25 παρ. 2 του Κανονισμού Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου και 93 παρ. 3 Συντάγματος, αφού σύμφωνα και με τις προαναφερόμενες αιτιολογίες, μόνη η έλλειψη αιτιολογίας μίας διαιτητικής αποφάσεως δεν υποκρύπτει προσβολή της δημοσίας τάξεως, διότι δεν συνεπάγεται χωρίς άλλο παραβίαση του υπερασπιστικού δικαιώματος του διαδίκου και γι' αυτό δεν συνιστά λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως. Γι' αυτό ο έκτος λόγος αναίρεσεως κατά το πρώτο του σκέλος, με το οποίο προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση αιτίαση από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ είναι

αβάσιμος. Περαιτέρω, ο ίδιος λόγος κατά το δεύτερο σκέλος του (αιτίαση για εκπλαγίου παράβαση) είναι απαράδεκτος διότι ο από το άρθρο 559 αρ. 19 του ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης αναφέρεται στην ελάσσονα πρόταση του δικανικού συλλογισμού και γι' αυτό προϋποθέτει κρίση επί της ουσίας του δικαστηρίου, δεν ιδρύεται δε όταν η έλλειψη ή ανεπάρκεια ή αντίφαση των αιτιολογιών αναφέρεται στη σκέψη της απόφασης με την οποία η αγωγή κρίθηκε απορριπτή ως μη νόμιμη, όπως στην προκειμένη περίπτωση. Τέλος, ο ίδιος λόγος κατά το τρίτο του σκέλος (αιτίαση από τον αριθμό 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ) είναι αβάσιμος δεδομένου ότι το Εφετείο έλαβε υπόψη τον ανωτέρω ισχυρισμό (λόγο ακυρώσεως) και τον απέρριψε ως μη νόμιμο.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 2β περ. ββ του ν. 2735/1999, διαιτητική απόφαση μπορεί να ακυρωθεί, αν το δικαστήριο κρίνει ότι "η διαιτητική απόφαση είναι αντίθετη προς τη διεθνή δημόσια τάξη, όπως αυτή νοείται στο άρθρο 33 του Αστικού Κώδικα". Ωστόσο, όπως η ανεπαρκής αιτιολογία της διαιτητικής απόφασης, έτσι και ενδεχόμενη εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή νομικών κανόνων από το διαιτητικό δικαστήριο δεν αρκούν για να θεμελιώσουν τον προβλεπόμενο στην ανωτέρω διάταξη λόγο ακύρωσης, εφόσον από αυτά σε συνδυασμό προς το διατακτικό της απόφασης δεν παράγεται κατάσταση αντίθετη προς θεμελιώδεις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές ή ηθικές αντιλήψεις της Ελληνικής έννομης τάξης, ενώ ούτε η εσφαλμένη εκτίμηση της ουσίας από τους διαιτητές αποτελεί επίσης λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης κατά την ίδια διάταξη. Περαιτέρω, οι κανόνες των άρθρων 2 παρ. 1 α, β, 11, 24 παρ. 2 και 31 παρ. 1 της Συμβάσεως της Βιέννης για τις διεθνείς Συνθήκες, ως προς τον ορισμό και την δεσμευτικότητα των διεθνών συμβάσεων και ως προς τις αρχές της καλής πίστεως και των χρηστών και συναλλακτικών ηθών με τις οποίες αυτές πρέπει να ερμηνεύονται, κατέστησαν από την κύρωσή τους με το ν.δ. 402/1974 μέρος της ελληνικής εννόμου τάξεως. Τυχόν εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή των διατάξεων αυτών του ελληνικού πλέον δικαίου (καίτοι διεθνούς συμβατικής προελεύσεως) αναφέρεται στην ουσιαστική κρίση του διαιτητικού δικαστηρίου για επίλυση της διαφοράς, η οποία δεν ελέγχεται δικαστικώς ούτε με την αγωγή ακυρώσεως του άρθρου 34 ν. 2735/1999, τα όρια της οποίας είναι εξαιρετικά περιορισμένα. Η αυξημένη σημασία των κανόνων των διεθνών συμβάσεων και η δεσμευτικότητά τους για ένα Κράτος, που υπογράφει μια τέτοια σύμβαση, δεν συνιστούν ωστόσο θεμελιώδεις αρχές δημοσίας τάξεως. Ο κανόνας περί δεσμευτικότητας των συμβάσεων (*pacta sunt servanda*) ασφαλώς είναι σημαντικός και αποτελεί περιεχόμενο του εθιμικού διεθνούς δικαίου. Όμως στα εθνικά δίκαια εμφανίζει ενίοτε ρήγματα από άλλες νόμιμες ρήτρες (π.χ. εκείνης του άρθρου 388 ΑΚ), χωρίς να γεννάται διεθνής ευθύνη του Κράτους ή να πάσχουν τα ρήγματα αυτά, διότι η δημόσια τάξη του Κράτους θίγεται από τέτοιους κανόνες του δικού του δικαίου. Εξάλλου, στο διαιτητικό δικαστήριο ανήκει η κρίση και εκτίμηση, ποιό είναι *in concreto* το περιεχόμενο της συμβατικής δεσμεύσεως. Το αν έκρινε στο σημείο αυτό το διαιτητικό δικαστήριο ορθά ή όχι, δεν ελέγχεται δικαστικώς, ούτε η κρίση του θίγει την ελληνική δημόσια τάξη. Επομένως, αν το διαιτητικό δικαστήριο κατά τη διατύπωση της αποφάσεώς του υπέπεσε σε παραβιάσεις του άρθρου 31 παρ. 1 της Συμβάσεως της Βιέννης περί του δικαίου των Συνθηκών, αυτό δεν συνιστά λόγο ακυρώσεως της διαιτητικής αποφάσεως κατ' άρθρο 34 ν. 2735/1999 λόγω προσβολής της δημοσίας τάξεως.

Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα με την αγωγή της ισχυρίσθηκε ότι η ένδικη διαιτητική απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, διότι το διαιτητικό δικαστήριο κατά την

ερμηνεία των όρων της επίμαχης σύμβασης έργου παραβίασε τις διατάξεις της Συμβάσεως της Βιέννης για τις διεθνείς Συνθήκες, και για το λόγο αυτό προσέβαλε τη διεθνή δημόσια τάξη. Ότι, ειδικότερα, κατ' εσφαλμένη ερμηνεία: α) Δέχθηκε ότι οποιαδήποτε πρόβλεψη των πρακτικών της 4ης Συνεδρίασης της Μικτής Ελληνορωσικής Επιτροπής (δηλαδή το Πρωτόκολλο του 2001) σχετικά με τον υπολογισμό του συμβατικού τιμήματος του επίμαχου έργου με ανταγωνιστικούς όρους δεν μπορεί να τροποποιήσει, συμπληρώσει ή υπερισχύσει των διμερών συνθηκών που έχουν επικυρωθεί νομίμως από την Ελλάδα, ενώ αποτελεί ενιαίο κείμενο με τη Συνθήκη του 1987. β) Δεν έλαβε υπόψη του τη βούληση και τον σκοπό της Διεθνούς Σύμβασης (Πρωτόκολλο 1994) που συνήφθη μεταξύ των μερών. Και γ) εφάρμοσε τη μεταγενέστερη πρακτική των συμβαλλομένων, ενώ όφειλε να δεχθεί ότι οι συμβάσεις των λοιπών κλάδων του αγωγού φυσικού αερίου που ανατέθηκαν μετά από διαπραγματεύσεις από τη "... σε ελληνορωσικές κοινοπραξίες συνομολογήθηκαν με ανταγωνιστικούς όρους. Η προσβαλλόμενη απόφαση απέρριψε το λόγο αυτό ακυρώσεως ως μη νόμιμο με την ακόλουθη αιτιολογία: "Οι λόγοι αυτοί ελέγχονται απορριπτέοι ως μη νόμιμοι, αφού με αυτούς η ενάγουσα πλήττει την κρίση της προσβαλλόμενης διαιτητικής απόφασης ως προς την ορθή εφαρμογή και ερμηνεία της επίμαχης σύμβασης, με βάση τη Σύμβαση της Βιέννης, η οποία μετά την κύρωσή της με νόμο αποτελεί ελληνικό δίκαιο. Όπως δε προκύπτει από το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης, το Διαιτητικό Δικαστήριο όντως εφάρμοσε τη Σύμβαση της Βιέννης προκειμένου να καταλήξει στην κρίση ότι τα πρακτικά της 4ης Συνεδρίασης της Μικτής Ελληνορωσικής Επιτροπής (ήτοι το Πρωτόκολλο του 2001) "αποτελούν μία απλοποιημένη σύμβαση μεταξύ των μερών", ενόψει όμως του ότι έχουν απλώς εγκριθεί με υπουργική απόφαση, χωρίς να περάσουν από τη διαδικασία της κοινοβουλευτικής επικύρωσης, δεν έχουν αποκτήσει υπερνομοθετική ισχύ και για το λόγο αυτό οποιαδήποτε πρόβλεψη των εν λόγω πρακτικών δεν μπορεί να τροποποιήσει, συμπληρώσει ή υπερισχύσει έναντι των διατάξεων των διμερών συνθηκών που έχουν επικυρωθεί νομίμως από την Ελλάδα, όπως το Πρωτόκολλο του 1994 (παρ. ... της διαιτητικής απόφασης, ιδίως δε ...). Στη συνέχεια, μάλιστα, με επάλληλες σκέψεις, το ίδιο Δικαστήριο, εφαρμόζοντας τους ερμηνευτικούς κανόνες του άρθρου 31 της Σύμβασης της Βιέννης καταλήγει στην ίδια ως άνω κρίση (παρ. 123 επ.). Ωστόσο, η τυχόν εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή διάταξης ουσιαστικού δικαίου εκ μέρους των διαιτητών δεν δημιουργεί αντίστοιχο λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης. Και βέβαια, σε καμία περίπτωση, οι συνέπειες που αναδίδει η εφαρμογή της εν λόγω σύμβασης στην υπό κρίση υπόθεση, όπως αυτή προκύπτει από το σύνολο της διαιτητικής απόφασης, δεν αντιβαίνουν στη δημόσια τάξη κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 33 ΑΚ." Κρίνοντας έτσι το Εφετείο, ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε τις διατάξεις των άρθρων 34 παρ. 2 β περ. ββ ν. 2738/1999, 33 ΑΚ και 28 παρ. 1 Συντάγματος, αφού σύμφωνα και με όσα προαναφέρθηκαν, η ανεπαρκής αιτιολογία της διαιτητικής απόφασης ή η ενδεχόμενη εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή νομικών κανόνων δεν αρκούν για να θεμελιώσουν τον προβλεπόμενο στη διάταξη του άρθρου 34 παρ. 2 β περ. ββ ν. 2738/1999 λόγο ακύρωσης, ενώ ούτε η εσφαλμένη εκτίμηση της ουσίας από τους διαιτητές αποτελεί επίσης λόγο ακύρωσης της διαιτητικής απόφασης κατά την ίδια διάταξη. Επομένως ο έβδομος λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως, από τον αριθμό 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, είναι αβάσιμος.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω η ένδικη αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί

και να επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα των αναιρεσίβλητων, που κατέθεσαν προτάσεις, σε βάρος του αναιρεσειόντος λόγω της ήττας του (άρθρα 176, 183 ΚΠολΔ). Τέλος, πρέπει να διαταχθεί η εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του κατατεθέντος για την άσκηση της αίτησης αναιρέσεως παραβόλου (άρθρο 495 παρ. 4 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 6 Απριλίου 2015 αίτηση της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "... Ανώνυμη Εταιρεία" για αναίρεση της υπ' αριθ. 1900/2012 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Αθηνών.

Επιβάλλει στην αναιρεσείουσα τα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, τα οποία προσδιορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2.700) ευρώ.

Διατάσσει την εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του κατατεθέντος, για την άσκηση της ένδικης αίτησης αναιρέσεως, παραβόλου.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 25 Απριλίου 2017.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 21 Δεκεμβρίου 2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

<< Επιστροφή